

Grupa Kapitałowa RAFAKO

GRUPA PBG

**ŚRÓDROCZNE SKRÓCONE
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE
FINANSOWE**

**za okres 9 miesięcy zakończony
30 września 2013 roku**

14 listopada 2013 roku

Spis treści

Śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów	1
Śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej	2
Śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych	4
Śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym.....	5
DODATKOWE NOTY OBJAŚNIAJĄCE.....	6
1. Informacje ogólne.....	6
2. Podstawa sporządzenia śródrocznego skróconego skonsolidowanego sprawozdania finansowego	8
3. Istotne zasady (polityki) rachunkowości	9
4. Nowe standardy i interpretacje, które zostały opublikowane, a nie weszły jeszcze w życie	11
5. Istotne wartości oparte na profesjonalnym osądzie i szacunkach.....	12
5.1. Profesjonalny osąd	12
5.2. Niepewność szacunków	12
6. Zmiana szacunków	14
7. Segmenty operacyjne	14
8. Zakres skonsolidowanego sprawozdania finansowego	19
9. Zmiany w strukturze jednostki dominującej i jednostek zależnych objętych konsolidacją	20
10. Sezonowość lub cykliczność działalności Grupy	21
11. Informacje dotyczące umów o usługę budowlaną.....	21
12. Rodzaj i kwoty pozycji w znaczący sposób wpływających na aktywa, zobowiązania, kapitał, wynik finansowy oraz przepływy środków pieniężnych	22
13. Cele i zasady zarządzania ryzykiem finansowym.....	34
14. Instrumenty finansowe	35
15. Instrumenty pochodne.....	35
16. Rezerwy na koszty	36
17. Kredyty i pożyczki	37
18. Zarządzanie kapitałem	38
19. Emisja, wykup i spłata dłużnych i kapitałowych papierów wartościowych	38
20. Wyplacone lub zadeklarowane dywidendy.....	38
21. Zobowiązania inwestycyjne.....	38
22. Zmiany pozycji pozabilansowych, informacje o udzieleniu przez jednostkę poręczeń kredytu, pożyczki lub udzieleniu gwarancji.....	39
23. Sprawy sporne, postępowania sądowe	40
24. Należności od jednostek powiązanych znajdujących się w procesie upadłości układowej	41
25. Transakcje z podmiotami powiązаныmi.....	44
26. Informacje o Zarządzie i Radzie Nadzorczej jednostki dominującej	45
27. Transakcje z udziałem członków Zarządu i Rady Nadzorczej.....	45
28. Zwięzły opis dokonań i niepowodzeń Grupy Kapitałowej w trzecim kwartale 2013 roku	45
29. Wynagrodzenia członków Zarządu i Rady Nadzorczej jednostki dominującej oraz spółek wchodzących w skład Grupy Kapitałowej.....	47
30. Stanowisko Zarządu odnośnie możliwości zrealizowania wcześniej publikowanych prognoz	47
31. Akcjonariusze posiadający co najmniej 5% ogólnej liczby głosów na WZ RAFAKO S.A., jednostki dominującej	47
32. Zestawienie zmian w stanie posiadania akcji RAFAKO S.A. lub uprawnień do nich (opcji) przez osoby zarządzające i nadzorujące jednostek należących do Grupy Kapitałowej objętych konsolidacją, zgodnie z posiadanymi przez RAFAKO S.A. informacjami, w okresie od przekazania poprzedniego sprawozdania finansowego	49
33. Czynniki mające istotny wpływ na wyniki do uzyskania w czwartym kwartale 2013 roku.....	50
34. Zdarzenia następujące po zakończeniu okresu sprawozdawczego	50

Załączniki:

1. Śródroczne skrócone jednostkowe sprawozdanie finansowe RAFAKO S.A. za okres 9 miesięcy zakończony 30 września 2013 roku

Śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów za okres 9 miesięcy zakończony 30 września 2013 roku

Skonsolidowany rachunek zysków i strat	Nota	Okres 3 miesięcy zakończony 30 września 2013 (niebadane)	Okres 9 miesięcy zakończony 30 września 2013 (niebadane)	Okres 3 miesięcy zakończony 30 września 2012 (niebadane)	Okres 9 miesięcy zakończony 30 września 2012 (niebadane)
Działalność kontynuowana					
Przychody ze sprzedaży	6, 12.1	181 002	562 407	281 065	1 028 312
Przychody ze sprzedaży produktów		174 282	540 686	279 325	1 020 853
Przychody ze sprzedaży materiałów		6 720	21 721	1 740	7 459
Koszty sprzedanych produktów i materiałów	6, 12.1	(203 193)	(545 101)	(265 845)	(919 225)
Zysk/(strata) brutto ze sprzedaży		(22 191)	17 306	15 220	109 087
Pozostałe przychody operacyjne	12.1	4 374	7 163	10 560	19 252
Koszty sprzedaży	12.1	(5 369)	(20 483)	(8 971)	(20 921)
Koszty ogólnego zarządu	12.1	(8 834)	(28 531)	(8 692)	(38 237)
Pozostałe koszty operacyjne	12.1	(1 048)	(2 668)	(1 017)	(36 416)
Zysk/(strata) z działalności kontynuowanej		(33 068)	(27 213)	7 100	32 765
Przychody finansowe	12.1	3 536	14 210	2 087	9 174
Koszty finansowe	12.1	(113 927)	(122 040)	(4 509)	(16 811)
Wynik na utracie kontroli nad jednostką zależną przez akcjonariuszy jednostki dominującej		-	-	-	1 955
Zysk/(strata) brutto		(143 459)	(135 043)	4 678	27 083
Podatek dochodowy	12.2	3 573	2 621	(1 187)	(29 685)
Zysk/(strata) netto z działalności kontynuowanej		(139 886)	(132 422)	3 491	(2 602)
Inne całkowite dochody za okres		(948)	(1 573)	(209)	(91)
Różnice kursowe z przeliczenia kapitałów jednostki zagranicznej		(244)	(189)	(209)	(91)
Inne całkowite dochody wynikające z zysków/(strat) aktuarialnych		(869)	(1 708)	-	-
Podatek dochodowy dotyczący innych całkowitych dochodów	12.2	165	324	-	-
Całkowite dochody ogółem za okres		(140 834)	(133 995)	3 282	(2 693)
Wynik netto przypadający:					
Akcjonariuszom jednostki dominującej		(139 877)	(133 220)	3 088	34 519
Akcjonariuszom niekontrolującym		(9)	798	403	(37 121)
		(139 886)	(132 422)	3 491	(2 602)
Całkowity dochód przypadający:					
Akcjonariuszom jednostki dominującej		(140 821)	(134 795)	2 887	34 445
Akcjonariuszom niekontrolującym		(13)	800	395	(37 138)
		(140 834)	(133 995)	3 282	(2 693)
Zysk/(strata) na jedną akcję:					
podstawowy z zysku/(straty) za okres przypadającego akcjonariuszom jednostki dominującej	12.15	(2,01)	(1,91)	0,04	0,50

Śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej na dzień 30 września 2013 roku

	Nota	30 września 2013 (niebadane)	31 grudnia 2012
AKTYWA			
Aktywa trwałe (długoterminowe)			
Rzeczowe aktywa trwałe	12.4	197 027	201 859
Nieruchomości inwestycyjne		–	–
Wartości niematerialne		12 186	13 373
Należności z tytułu dostaw i usług długoterminowe oraz pozostałe należności i rozliczenia międzyokresowe kosztów	12.6	4 883	855
Należności z tytułu dostaw i usług	14	3 687	855
Pozostałe należności i rozliczenia międzyokresowe kosztów		1 196	–
Aktywa finansowe długoterminowe	12.7	34 734	120 093
Akcje/udziały w pozostałych jednostkach		369	366
Udzielone pożyczki długoterminowe		–	–
Lokaty długoterminowe	14	926	1 444
Inne aktywa finansowe długoterminowe	14, 24	33 439	118 283
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	12.2	46 394	33 078
		295 224	369 258
Aktywa obrotowe (krótkoterminowe)			
Zapasy	12.8	26 264	29 115
Należności z tytułu dostaw i usług, pozostałe należności i rozliczenia międzyokresowe kosztów	12.12	624 315	657 633
Należności z tytułu dostaw i usług	14	254 099	288 916
Należności z tytułu podatku dochodowego		5 616	21 510
Pozostałe należności i rozliczenia międzyokresowe kosztów		364 600	347 207
Należności z tytułu wyceny umów o usługę budowlaną i związane z wyceną kontraktów rozliczenia międzyokresowe	11	145 759	158 150
Aktywa finansowe krótkoterminowe		34 682	85 663
Instrumenty pochodne		36	53
Lokaty krótkoterminowe	12.9, 14	5 184	6 367
Inne aktywa finansowe krótkoterminowe	12.10, 14	–	10 500
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	12.11, 14	29 462	68 743
Pozostałe aktywa niefinansowe krótkoterminowe		–	5 676
		831 020	936 237
Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży		1 000	916
SUMA AKTYWÓW		1 127 244	1 306 411

Śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej na dzień 30 września 2013 roku

	Nota	30 września 2013 (niebadane)	31 grudnia 2012
PASYWA			
Kapitał własny (przypisany akcjonariuszom jednostki dominującej)			
Kapitał podstawowy	12.14	139 200	139 200
Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej		36 778	36 778
Kapitał zapasowy		252 821	243 011
Różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej		271	462
Zyski zatrzymane/ (Niepokryte straty)		(144 747)	(333)
		284 323	419 118
Kapitał udziałowców niekontrolujących		11 235	10 435
		295 558	429 553
Zobowiązania długoterminowe			
Oprocentowane kredyty bankowe i pożyczki		–	–
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	12.17, 14	1 247	1 012
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	12.2	2 822	2 640
Rezerwa z tytułu świadczeń pracowniczych	12.16	23 401	22 223
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	12.17	20 067	32 198
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	14	13 521	17 443
Zobowiązania z tytułu inwestycji	14, 21	2 317	2 861
Pozostałe zobowiązania		4 229	11 894
		47 537	58 073
Zobowiązania krótkoterminowe			
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	12.18	267 758	287 368
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	14	212 094	240 523
Zobowiązania z tytułu inwestycji	14, 21	1 235	5 511
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego		53	53
Pozostałe zobowiązania		54 376	41 281
Bieżąca część oprocentowanych kredytów bankowych i pożyczek	12.18, 14, 17, 18	298 863	291 987
Pozostałe zobowiązania finansowe oraz z tytułu leasingu finansowego	12.18, 14	564	559
Rezerwa z tytułu świadczeń pracowniczych	12.16	1 875	1 910
Zobowiązania, rezerwy z tytułu wyceny umów o usługę budowlaną i przychody przyszłych okresów		215 084	236 961
Zobowiązania z tytułu wyceny umów o usługę budowlaną	11	121 648	140 040
Rezerwy z tytułu wyceny umów o usługę budowlaną	11, 16	92 701	96 415
Dotacje		735	506
		784 144	818 785
Zobowiązania bezpośrednio związane z aktywami długoterminowymi sklasyfikowanymi jako przeznaczone do sprzedaży		5	–
		831 686	876 858
SUMA PASYWÓW		1 127 244	1 306 411

Śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych za okres 9 miesięcy zakończony 30 września 2013 roku

	Nota	Okres 9 miesięcy zakończony 30 września 2013 (niebadane)	Okres 9 miesięcy zakończony 30 września 2012 (niebadane)
Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej			
Zysk/(strata) brutto		(135 043)	27 083
Korekty o pozycje:		104 999	(378 651)
Amortyzacja		9 485	14 451
(Zyski)/straty z tytułu różnic kursowych		(353)	832
Odsetki i dywidendy, netto		2 276	9 863
(Zysk)/strata na działalności inwestycyjnej		109 075	1 821
Utrata kontroli nad jednostką zależną		-	(1 955)
Zwiększenie/ (zmniejszenie) stanu zobowiązań/należności z tytułu wyceny instrumentów pochodnych		53	(6 239)
(Zwiększenie)/ zmniejszenie stanu należności	12.3	11 512	(297 010)
(Zwiększenie)/ zmniejszenie stanu zapasów		2 851	24 075
Zwiększenie/ (zmniejszenie) stanu zobowiązań i rezerw z tytułu świadczeń pracowniczych z wyjątkiem kredytów i pożyczek	12.3	(25 637)	18 529
Zmiana stanu rozliczeń z tytułu umów o usługę budowlaną	12.3	(9 715)	(102 369)
Podatek dochodowy (zapłacony)/otrzymany		5 736	(37 517)
Pozostałe		(284)	(3 132)
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej		(30 044)	(351 568)
Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej			
Sprzedaż rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych		1 479	1 884
Nabycie rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych	12.3	(8 389)	(38 106)
Dywidendy i odsetki otrzymane		542	885
Udzielenie pożyczek		-	(38 244)
Splata udzielonych pożyczek		-	4 016
Odsetki od udzielonych pożyczek		-	32
Sprzedaż aktywów finansowych	12.3	7 143	27 416
Nabycie aktywów finansowych		(5 164)	(2 434)
Zmniejszenie stanu środków pieniężnych w skutek utraty kontroli nad jednostką zależną		-	(4 547)
Zwiększenie stanu środków pieniężnych związane z nabyciem jednostki zależnej		-	532
Pozostałe		43	(16 176)
Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej		(4 346)	(64 742)
Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej			
Wpływy z tytułu emisji akcji		-	-
Splata zobowiązań z tytułu leasingu finansowego		(598)	(6 490)
Wpływy z tytułu zaciągnięcia pożyczek/kredytów	12.3	8 337	283 654
Splata pożyczek/kredytów		(1 200)	(4 469)
Odsetki zapłacone	12.3	(10 427)	(10 117)
Prowizje bankowe		(1 001)	(16)
Pozostałe		219	673
Środki pieniężne netto z działalności finansowej		(4 670)	263 235
Zwiększenie netto stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów		(39 060)	(153 075)
Różnice kursowe netto		(221)	(616)
Środki pieniężne na początek okresu	12.11	68 743	198 603
Środki pieniężne na koniec okresu, w tym:	12.11	29 462	44 912
- o ograniczonej możliwości dysponowania	12.11	1 071	1 361

Śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym
 za okres 9 miesięcy zakończony 30 września 2013 roku

	Kapitał akcyjny	Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej	Kapitał zapasowy	Różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej	Zyski zatrzymane/ Niepokryte straty	Razem	Udziały niekontrolujące	Kapitał własny ogółem
Na 1 stycznia 2013 roku	139 200	36 778	243 011	462	(333)	419 118	10 435	429 553
Dochody całkowite za okres sprawozdawczy	–	–	–	(191)	(134 604)	(134 795)	800	(133 995)
Podział zysku z lat ubiegłych	–	–	9 810	–	(9 810)	–	–	–
Dywidenda	–	–	–	–	–	–	–	–
Na 30 września 2013 roku (niebadane)	139 200	36 778	252 821	271	(144 747)	284 323	11 235	295 558
Na 1 stycznia 2012 roku	139 200	36 778	183 101	610	49 742	409 431	56 184	465 615
Dochody całkowite za okres sprawozdawczy	–	–	–	(74)	34 519	34 445	(37 138)	(2 693)
Podział zysku z lat ubiegłych	–	–	59 910	–	(59 910)	–	–	–
Utrata kontroli nad jednostką zależną	–	–	–	–	–	–	(8 602)	(8 602)
Na 30 września 2012 roku (niebadane)	139 200	36 778	243 011	536	24 351	443 876	10 444	454 320

DODATKOWE NOTY OBJAŚNIAJĄCE

1. Informacje ogólne

Grupa Kapitałowa RAFAKO („Grupa”) składa się z RAFAKO S.A. ("jednostka dominująca") i jej spółek zależnych przedstawionych w nocie 8.

RAFAKO S.A. ("Spółka", "jednostka dominująca") jest spółką akcyjną z siedzibą w Raciborzu, ul. Łąkowa 33, której akcje znajdują się w publicznym obrocie. Spółka została utworzona aktem notarialnym dnia 12 stycznia 1993 roku. W dniu 24 sierpnia 2001 roku została wpisana do rejestru przedsiębiorców pod numerem KRS 34143 prowadzonego przez Sąd Rejonowy w Gliwicach, X Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego. Jednostce dominującej nadano numer statystyczny REGON 270217865.

Czas trwania jednostki dominującej oraz jednostek wchodzących w skład Grupy Kapitałowej jest nieoznaczony.

Śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy obejmuje okres 9 miesięcy zakończony dnia 30 września 2013 roku oraz zawiera skonsolidowane dane porównawcze za okres 9 miesięcy zakończony dnia 30 września 2012 roku oraz na dzień 31 grudnia 2012 roku. Skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów obejmuje dane za okres 3 miesięcy zakończony dnia 30 września 2013 roku oraz dane porównawcze za okres 3 miesięcy zakończony dnia 30 września 2012 roku - nie były przedmiotem przeglądu lub badania przez biegłego rewidenta.

Podstawowym przedmiotem działania Grupy jest:

- Produkcja wytwornic pary, z wyłączeniem kotłów do centralnego ogrzewania gorącą wodą,
- Naprawa i konserwacja metalowych wyrobów gotowych,
- Instalowanie maszyn przemysłowych, sprzętu i wyposażenia,
- Produkcja konstrukcji metalowych i ich części,
- Pozostałe specjalistyczne roboty budowlane, gdzie indziej niesklasyfikowane,
- Produkcja przemysłowych urządzeń chłodniczych i wentylacyjnych,
- Produkcja pozostałych zbiorników, cystern i pojemników metalowych,
- Obróbka mechaniczna elementów metalowych,
- Obróbka metali i nakładanie powłok na metale,
- Produkcja maszyn do obróbki metalu,
- Naprawa i konserwacja maszyn,
- Działalność w zakresie architektury,
- Działalność w zakresie inżynierii i związane z nią doradztwo techniczne,
- Produkcja pieców, palenisk i palników piecowych,
- Sprzedaż hurtowa pozostałych maszyn i urządzeń,
- Sprzedaż hurtowa metali i rud metali,
- Produkcja pozostałych maszyn ogólnego przeznaczenia, gdzie indziej niesklasyfikowana,
- Produkcja narzędzi,
- Wytwarzanie energii elektrycznej,
- Przesyłanie energii elektrycznej,
- Dystrybucja energii elektrycznej,
- Handel energią elektryczną,
- Wytwarzanie i zaopatrywanie w parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych,
- Sprzedaż hurtowa wyrobów metalowych oraz sprzętu i dodatkowego wyposażenia hydraulicznego i grzejnego,
- Wynajem i zarządzanie nieruchomościami własnymi lub dzierżawionymi,
- Pozostałe badania i analizy techniczne,
- Pozostałe pozaszkolne formy edukacji, gdzie indziej niesklasyfikowane,
- Odprowadzanie i oczyszczanie ścieków,
- Hotele i podobne obiekty zakwaterowania,
- Obiekty noclegowe turystyczne i miejsca krótkotrwałego zakwaterowania,
- Restauracje i inne stałe placówki gastronomiczne,
- Pozostała usługowa działalność gastronomiczna,

- Działalność obiektów kulturalnych,
- Pozostała działalność rozrywkowa i rekreacyjna,
- Działalność związana z organizacją targów, wystaw i kongresów,
- Badania naukowe i prace rozwojowe w dziedzinie pozostałych nauk przyrodniczych i technicznych,
- Kucie, prasowanie, wytłaczanie i walcowanie metali; metalurgia proszków,
- Produkcja instrumentów i przyrządów pomiarowych, kontrolnych i nawigacyjnych,
- Produkcja elektrycznych silników, prądnic i transformatorów,
- Produkcja aparatury rozdzielczej i sterowniczej energii elektrycznej,
- Produkcja silników i turbin, z wyłączeniem silników lotniczych, samochodowych i motocyklowych,
- Produkcja sprzętu i wyposażenia do napędu hydraulicznego i pneumatycznego,
- Produkcja pozostałych pomp i sprężarek,
- Produkcja urządzeń dźwigowych i chwytaków,
- Naprawa i konserwacja urządzeń elektrycznych,
- Obróbka i usuwanie odpadów innych niż niebezpieczne,
- Demontaż wyrobów zużytych,
- Działalność związana z rekultywacją i pozostała działalność usługowa związana z gospodarką odpadami,
- Roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków mieszkalnych i niemieszkalnych,
- Roboty związane z budową dróg i autostrad,
- Roboty związane z budową dróg szynowych i kolei podziemnej,
- Roboty związane z budową rurociągów przesyłowych i sieci rozdzielczych,
- Roboty związane z budową linii telekomunikacyjnych i elektroenergetycznych,
- Roboty związane z budową pozostałych obiektów inżynierii lądowej i wodnej, gdzie indziej niesklasyfikowane,
- Rozbiórka i burzenie obiektów budowlanych,
- Przygotowanie terenu pod budowę,
- Wykonywanie wykopów i wierceń geologiczno-inżynierskich,
- Wykonywanie instalacji elektrycznych,
- Wykonywanie instalacji wodno-kanalizacyjnych, ciepłych, gazowych i klimatyzacyjnych,
- Wykonywanie pozostałych instalacji budowlanych,
- Wykonywanie konstrukcji i pokryć dachowych,
- Sprzedaż hurtowa odpadów i złomu,
- Magazynowanie i przechowywanie pozostałych towarów,
- Działalność związana z oprogramowaniem,
- Działalność związana z doradztwem w zakresie informatyki,
- Działalność związana z zarządzaniem urządzeniami informatycznymi,
- Pozostała działalność usługowa w zakresie technologii informatycznych i komputerowych,
- Przetwarzanie danych; zarządzanie stronami internetowymi (hosting) i podobna działalność,
- Działalność w zakresie specjalistycznego projektowania,
- Wynajem i dzierżawa samochodów osobowych i furgonetek,
- Wynajem i dzierżawa pozostałych pojazdów samochodowych, z wyłączeniem motocykli,
- Wynajem i dzierżawa maszyn i urządzeń budowlanych,
- Wynajem i dzierżawa maszyn i urządzeń biurowych, włączając komputery,
- Wynajem i dzierżawa pozostałych maszyn, urządzeń oraz dóbr materialnych, gdzie indziej niesklasyfikowane,
- Naprawa i konserwacja komputerów i urządzeń peryferyjnych,
- Działalność obiektów sportowych,
- Pozostała działalność związana ze sportem,
- Pozostałe doradztwo w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej i zarządzania.

Jednostka dominująca posiada Oddział w Turcji sporządzający samodzielne sprawozdanie finansowe, zgodne z prawem tureckim. Walutą funkcjonalną Oddziału jest EUR.

Śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej RAFAKO zostało sporządzone zgodnie z zasadą kosztu historycznego, zmodyfikowaną dla instrumentów finansowych wycenianych w wartości godziwej.

Śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie finansowe jest przedstawione w złotych polskich („PLN”), a wszystkie wartości, o ile nie wskazano inaczej, podane są w tysiącach złotych.

Niniejsze śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy za okres 9 miesięcy zakończony 30 września 2013 roku zostało zatwierdzone do publikacji przez Zarząd jednostki dominującej w dniu 14 listopada 2013 roku.

Śródroczny wynik finansowy może nie odzwierciedlać w pełni możliwego do zrealizowania wyniku finansowego za rok obrotowy.

2. Podstawa sporządzenia śródrocznego skróconego skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Niniejsze śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej zatwierdzonymi przez UE („MSSF”), w szczególności zgodnie z Międzynarodowym Standardem Rachunkowości nr 34. Na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania do publikacji, biorąc pod uwagę toczący się w UE proces wprowadzania standardów MSSF oraz prowadzoną przez Grupę działalność, w zakresie stosowanych przez Grupę zasad rachunkowości Międzynarodowe Standardy Sprawozdawczości Finansowej różnią się od Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej zatwierdzonych przez UE. Grupa skorzystała z możliwości, występującej w przypadku stosowania Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej zatwierdzonych przez UE, zastosowania MSSF 10, MSSF 11, MSSF 12, zmienionego MSR 27 oraz MSR 28 dopiero od okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2014 roku.

Międzynarodowe Standardy Sprawozdawczości Finansowej obejmują standardy i interpretacje zaakceptowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości („RMSR”) oraz Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej („KIMSF”).

Niniejsze śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie finansowe jest przedstawione w złotych („PLN”), a wszystkie wartości, o ile nie wskazano inaczej, podane są w tysiącach PLN.

Śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez Spółki Grupy w okresie co najmniej 12 miesięcy po dniu bilansowym, czyli do 30 września 2014 roku.

Kluczową kwestią z perspektywy możliwości kontynuowania działalności Grupy Kapitałowej jest płynność finansowa tj. zapewnienie wystarczających źródeł finansowania realizowanych kontraktów. Konieczność zaangażowania znaczących środków pieniężnych stanowiących zabezpieczenie gwarancji kontraktowych (na dzień bilansowy wartość kaucji wniesionych jako zabezpieczenie gwarancji wyniosła 229 mln złotych) może powodować przejściowe problemy z terminowym regulowaniem przez Grupę zobowiązań handlowych. Zarząd jednostki dominującej prowadzi z bankiem rozmowy mające na celu przedłużenie limitu kredytowego na wymaganym poziomie do 2015 roku oraz uzyskanie odpowiednich limitów pozwalających na gwarantowanie realizacji kontraktów bez wymaganego zaangażowania środków pieniężnych. Na dzień sporządzenia niniejszego śródrocznego skróconego skonsolidowanego sprawozdania finansowego, zgodnie z zawartym aneksem z dnia 30 września 2013 roku termin spłaty posiadanego przez jednostkę dominującą kredytu obrotowego został wydłużony do dnia 20 grudnia 2013 roku. Zarząd jest przekonany, że negocjacje z bankiem doprowadzą do zmiany struktury i terminu wymagalności kredytu bankowego. Po dniu bilansowym weszła w życie ugoda zawarta pomiędzy RAFAKO S.A. a Grupą Alstom szerzej opisana w nocie 34 niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego, której warunki w istotny sposób wpłyną na sytuację finansową Grupy.

Śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie finansowe nie obejmuje wszystkich informacji oraz ujawnień wymaganych w rocznym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym i należy je czytać łącznie ze skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym Grupy za rok zakończony 31 grudnia 2012 roku zatwierdzonym do publikacji dnia 21 marca 2013 roku.

Śródroczny wynik finansowy Grupy może nie odzwierciedlać w pełni możliwego do zrealizowania wyniku finansowego za rok obrotowy.

3. Istotne zasady (polityki) rachunkowości

Zasady (polityki) rachunkowości zastosowane do sporządzenia śródrocznego skróconego skonsolidowanego sprawozdania finansowego są spójne z tymi, które zastosowano przy sporządzaniu rocznego sprawozdania finansowego Grupy za rok zakończony 31 grudnia 2012 roku, z wyjątkiem zastosowania następujących nowych lub zmienionych standardów oraz interpretacji obowiązujących dla okresów rocznych rozpoczynających się w dniu lub po 1 stycznia 2013 roku.

- Zmiany do MSR 19 *Świadczenia pracownicze* - mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2013 roku lub później

Zmiany wprowadzone do MSR 19 w zakresie programów określonych świadczeń: dotyczą m.in.: usunięcia metody „korytarza”, wprowadzenia wymogu natychmiastowego ujmowania zmian w aktywach/zobowiązaniach programu oraz bezzwłocznego ujmowania kosztów przeszłego zatrudnienia, ujmowania zysków/strat aktuarialnych w innych całkowitych dochodach oraz rozszerzenia zakresu ujawnień. Zmiany te wprowadzają także zmiany w zakresie podziału na krótko i długoterminowe świadczenia pracownicze.

Najistotniejsza dla Grupy zmiana do MSR 19 dotyczy konieczności retrospektywnego ujęcia zysków/strat aktuarialnych w innych całkowitych dochodach.

Grupa zastosowała zmiany standardu MSR 19 począwszy od 1 stycznia 2013 roku. W niniejszym skróconym śródrocznym sprawozdaniu finansowym Grupa zaprezentowała dane porównywalne za okres zakończony 30 września 2012 roku zgodne z opublikowanym i zatwierdzonym skróconym śródrocznym sprawozdaniem finansowym za ten okres. Wpływ zastosowania zmiany standardu MSR 19 na dane porównywalne został zaprezentowany poniżej.

W związku z powyżej opisaną zmianą standardu MSR 19 wpływ zmiany na zaprezentowane w niniejszym śródrocznym skróconym sprawozdaniu finansowym dane porównywalne za okres 9 miesięcy zakończony dnia 30 września 2012 roku skutkuje reklasyfikacją strat aktuarialnych w wysokości 953 tysiące złotych z kosztu własnego sprzedaży (skutkujące zmniejszeniem kosztu własnego sprzedaży) do innych całkowitych dochodów. W wyniku powyższej korekty zysk netto Grupy za okres 9 miesięcy zakończony dnia 30 września 2012 roku zwiększyłby się o kwotę 772 tysiące złotych; o tą samą kwotę zwiększyłyby się inne całkowite dochody netto. Powyższa kwestia nie ma wpływu na sprawozdanie z sytuacji finansowej na dzień 31 grudnia 2012 roku.

- Zmiany do MSR 1 *Prezentacja sprawozdań finansowych: Prezentacja pozycji innych całkowitych dochodów* - mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 lipca 2012 roku lub później

Zastosowanie tych zmian nie miało wpływu na sytuację finansową, wyniki działalności Grupy, ani też na zakres informacji prezentowanych w sprawozdaniu finansowym Grupy.

- Zmiany do MSR 12 *Podatek dochodowy: Realizacja podatkowa aktywów* - mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2012 roku lub później - w UE mający zastosowanie najpóźniej dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2013 roku lub później

Zastosowanie tych zmian nie miało wpływu na sytuację finansową, wyniki działalności Grupy, ani też na zakres informacji prezentowanych w sprawozdaniu finansowym Grupy.

- Zmiany do MSSF 1 *Zastosowanie Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej po raz pierwszy: znacząca hiperinflacja i usunięcie stałych dat dla stosujących MSSF po raz pierwszy* - mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 lipca 2011 roku lub później - w UE mający zastosowanie najpóźniej dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2013 roku lub później

Zmiany do MSSF 1 nie dotyczyły Grupy.

- MSSF 13 *Wycena według wartości godziwej* - mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2013 roku lub później

MSSF 13 wprowadza jeden zbiór zasad dotyczących sposobu ustalania wartości godziwej finansowych i niefinansowych aktywów i zobowiązań, gdy taka wycena jest wymagana lub dozwolona przez MSSF. MSSF 13 nie wpływa na to, kiedy Grupa ma obowiązek dokonać wyceny według wartości godziwej. Regulacje MSSF 13 mają zastosowanie zarówno do wyceny początkowej, jak i wyceny po początkowym ujęciu. Wymaga nowych ujawnień w obszarze technik (metod) wyceny oraz informacji/danych wejściowych do ustalenia wartości godziwej oraz wpływu pewnych informacji wejściowych na wycenę według wartości godziwej.

Mając na uwadze nieistotną wartość aktywów/zobowiązań wycenianych według wartości godziwej wykazanych w niniejszym skróconym śródrocznym sprawozdaniu finansowym, zastosowanie MSSF 13 nie miało istotnego wpływu na sytuację finansową, wyniki działalności, ani też na zakres informacji prezentowanych w niniejszym skróconym śródrocznym sprawozdaniu finansowym Grupy.

- KIMSF 20 *Koszty usuwania nadkładu w fazie produkcyjnej w kopalni odkrywkowej* - mająca zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2013 roku lub później

Interpretacja nie ma zastosowania dla Grupy.

- Zmiany do MSSF 7 *Instrumenty finansowe: ujawnianie informacji: Kompensowanie aktywów finansowych i zobowiązań finansowych* - mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2013 roku lub później

Zmiany wprowadzają dodatkowe ujawnienia ilościowe i jakościowe dotyczące transferów/przeniesień aktywów finansowych, jeżeli:

- aktywa finansowe są w całości usuwane z bilansu, ale jednostka utrzymuje zaangażowanie w te aktywa (np. poprzez opcje lub gwarancje dotyczące przeniesionych aktywów),
- aktywa finansowe nie są w całości usuwane z bilansu

Zastosowanie tych zmian nie miało wpływu na sytuację finansową ani wyniki działalności Grupy.

- *Zmiany do MSSF 1 Zastosowanie Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej po raz pierwszy: Pożyczki rządowe* - mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2013 roku lub później

Zmiany do MSSF 1 nie dotyczyły Grupy.

- Zmiany wynikające z przeglądu MSSF (opublikowane w maju 2012 roku) - mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2013 roku lub później

MSR 1 - Zmiana wyjaśnia różnicę pomiędzy dobrowolnie przedstawionymi dodatkowymi danymi porównawczymi i wymaganym minimum danych porównawczych,

MSR 16 - Zmiana wyjaśnia, iż główne części zamienne i sprzęt serwisowy, które spełniają kryteria definicji rzeczowych aktywów trwałych nie są zapasami,

MSR 32 - Zmiana usuwa istniejące wymogi dotyczące ujmowania podatku z MSR 32 i wymaga zastosowania MSR 12 w odniesieniu do podatków dochodowych wynikających z dystrybucji do właścicieli instrumentów finansowych,

MSR 34 - Zmiana wyjaśnia wymogi MSR 34 dotyczące informacji na temat łącznej wartości aktywów i zobowiązań każdego segmentu sprawozdawczego w celu wzmocnienia spójności z wymogami MSSF 8 Segmenty operacyjne. Zgodnie ze zmianą łączna wartość aktywów i zobowiązań danego segmentu sprawozdawczego musi zostać ujawniona tylko jeżeli: wartości te są regularnie raportowane do głównego decydenta operacyjnego jednostki oraz nastąpiła istotna zmiana łącznej wartości aktywów i zobowiązań ujawnionych w poprzednim rocznym sprawozdaniu finansowym dla tego segmentu.

Zastosowanie powyższych zmian, za wyjątkiem zmian w zakresie MSR 19 opisanych powyżej, nie miało wpływu na sytuację finansową, wyniki działalności Grupy, ani też na zakres informacji prezentowanych w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy.

4. Nowe standardy i interpretacje, które zostały opublikowane, a nie weszły jeszcze w życie

Następujące standardy i interpretacje zostały wydane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości lub Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej, a nie weszły jeszcze w życie:

- Faza pierwsza standardu MSSF 9 *Instrumenty Finansowe: Klasyfikacja i wycena* - mająca zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2015 roku lub później – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzona przez UE. W kolejnych fazach Rada Międzynarodowych Standardów Rachunkowości zajmuje się rachunkowością zabezpieczeń i utratą wartości. Zastosowanie pierwszej fazy MSSF 9 będzie miało wpływ na klasyfikację i wycenę aktywów finansowych Grupy. Grupa dokona oceny tego wpływu w powiązaniu z innymi fazami, gdy zostaną one opublikowane, w celu zaprezentowania spójnego obrazu,
- MSSF 10 *Skonsolidowane sprawozdania finansowe* – mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2013 roku lub później - w UE mający zastosowanie najpóźniej dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2014 roku lub później. Grupa zdecydowała stosować MSSF dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2014 roku,
- MSSF 11 *Wspólne przedsięwzięcia* – mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2013 roku lub później - w UE mający zastosowanie najpóźniej dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2014 roku lub później. Grupa zdecydowała stosować MSSF dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2014 roku,
- MSSF 12 *Ujawnianie informacji na temat udziałów w innych jednostkach* – mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2013 roku lub później - w UE mający zastosowanie najpóźniej dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2014 roku lub później. Grupa zdecydowała stosować MSSF dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2014 roku,
- Zmiany do MSSF 10, MSSF 11 i MSSF 12 *Przepisy przejściowe* - mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2013 roku lub później - w UE mający zastosowanie najpóźniej dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2014 roku lub później,
- MSR 27 *Jednostkowe sprawozdania finansowe* - mający zastosowanie dla okresów rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2013 lub później – w UE mający zastosowanie najpóźniej dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2014 roku lub później, Grupa zdecydowała stosować zmiany do MSR dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2014 roku,
- MSR 28 *Investycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólne przedsięwzięcia* – mający zastosowanie dla okresów rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2013 lub później - w UE mający zastosowanie najpóźniej dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2014 roku lub później. Grupa zdecydowała stosować zmiany do MSR dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2014 roku,
- Zmiany do MSR 32 *Instrumenty finansowe: prezentacja: Kompensowanie aktywów finansowych i zobowiązań finansowych* - mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2014 roku lub później,
- Zmiany do MSSF 10, MSSF 12 oraz MSR 27 *Jednostki inwestycyjne* (opublikowane dnia 31 października 2012 roku) - mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2014 roku – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania niezatwierdzone przez UE,
- KIMS 21 *Opłaty* - mająca zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2014 roku lub później – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzona przez UE,
- Zmiany do MSR 36 *Ujawnienia dotyczące wartości odzyskiwalnej aktywów niefinansowych* (opublikowano dnia 29 maja 2013 roku) - mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2014 roku - do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania niezatwierdzone przez UE,
- Zmiany do MSR 39 *Odnowienie instrumentów pochodnych i kontynuacja rachunkowości zabezpieczeń* (opublikowane dnia 27 czerwca 2013 roku) - mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2014 roku lub później – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE.

Grupa nie zdecydowała się na wcześniejsze zastosowanie żadnego standardu, interpretacji lub zmiany, która została opublikowana, lecz nie weszła dotychczas w życie.

Na dzień sporządzenia śródrocznego skróconego skonsolidowanego sprawozdania finansowego wejście w życie powyższych standardów, zmian oraz interpretacji jak również ich wpływ na informacje finansowe będący skutkiem zastosowania powyższych standardów, zmian bądź interpretacji po raz pierwszy jest w trakcie analizy przez Zarząd Grupy.

5. Istotne wartości oparte na profesjonalnym osądzie i szacunkach

5.1. Profesjonalny osąd

W procesie stosowania zasad (polityki) rachunkowości wobec zagadnień podanych poniżej, największe znaczenie, oprócz szacunków księgowych, miał profesjonalny osąd kierownictwa, który wpływa na wielkości wykazywane w sprawozdaniu finansowym. Założenia tych szacunków opierają się na najlepszej wiedzy Zarządu odnośnie bieżących i przyszłych działań oraz zdarzeń w poszczególnych obszarach.

Klasyfikacja umów leasingu, w których Grupa występuje jako leasingobiorca

Spółki Grupy Kapitałowej występują jako strony umów leasingu. Grupa dokonuje klasyfikacji leasingu jako operacyjnego lub finansowego w oparciu o ocenę, w jakim zakresie ryzyko i pożytki z tytułu posiadania przedmiotu leasingu przypadają w udziale leasingodawcy, a w jakim leasingobiorcy. Ocena ta opiera się na treści ekonomicznej każdej transakcji.

Identyfikacja wbudowanych instrumentów pochodnych

Na koniec każdego okresu sprawozdawczego Grupa dokonuje oceny, czy w ramach podpisanych umów występują cechy ekonomiczne i ryzyko właściwe dla wbudowanego instrumentu pochodnego w walucie obcej, które byłyby ściśle powiązane z cechami ekonomicznymi i ryzykiem właściwym dla umowy zasadniczej (głównego kontraktu).

Umowy konsorcjalne

Każdorazowo, po podpisaniu umowy o usługę budowlaną realizowanej w ramach konsorcjum, Zarząd dokonuje oceny charakteru umowy w celu określenia sposobu ujmowania przychodów i kosztów kontraktowych.

5.2. Niepewność szacunków

Decydujący wpływ na poziom prezentowanego wyniku netto za okres 9 miesięcy 2013 roku zakończony 30 września 2013 roku oraz wartości aktywów i zobowiązań na dzień 30 września 2013 roku miały szacunki dotyczące:

- poziomu budżetowanych przychodów i kosztów z tytułu realizacji umów o usługę budowlaną, stanowiący podstawę wyceny realizowanych kontraktów zgodnie z MSR 11,
- wysokości kar umownych z tytułu nieterminowej realizacji umów,
- poziomu rezerw na świadczenia pracownicze (Grupa ponosi koszty świadczeń z tytułu nagród jubileuszowych oraz świadczeń po okresie zatrudnienia),
- utraty wartości aktywów, w tym aktywów finansowych (m.in. należności znajdujących się w postępowaniach arbitrażowych i układowych),
- zastosowanych stawek amortyzacyjnych,
- realizacji aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego (w tym aktywa z tytułu straty podatkowej).

Poniżej omówiono podstawowe założenia dotyczące przyszłości i inne kluczowe źródła niepewności występujące na koniec okresu sprawozdawczego, z którymi związane jest istotne ryzyko znaczącej korekty wartości bilansowych aktywów i zobowiązań w następnym roku finansowym.

Utrata wartości aktywów

Na koniec okresu sprawozdawczego Grupa przeprowadza test na utratę wartości firmy oraz analizę utraty wartości rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych o określonym okresie użytkowania, w przypadku których zidentyfikowano przesłanki utraty wartości. Wymaga to oszacowania wartości użytkowej ośrodka wypracowującego środki pieniężne, do którego należą te aktywa. Oszacowanie wartości użytkowej polega na ustaleniu przyszłych przepływów pieniężnych generowanych przez ośrodek wypracowujący środki pieniężne i ustalenia stopy dyskontowej do zastosowania w celu obliczenia bieżącej wartości tych przepływów. Spółki Grupy dokonały oceny, czy występują przesłanki mogące wskazywać na utratę wartości aktywów. Przeprowadzona analiza wykazała, że w okresie 9 miesięcy zakończonym 30 września 2013 roku przesłanki takie nie wystąpiły.

Wartości odpisów aktualizujących wartość pozostałych aktywów na koniec okresu sprawozdawczego zostały przedstawione w nocie 12.13 niniejszego śródrocznego skróconego skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Stawki amortyzacyjne

Wysokość stawek oraz odpisów amortyzacyjnych jest ustalana na podstawie przewidywanego okresu ekonomicznego użytkowania danego składnika rzeczowych aktywów trwałych oraz szacunków dotyczących wartości rezydualnej środków trwałych. Grupa corocznie dokonuje weryfikacji przyjętych okresów ekonomicznej użyteczności na podstawie bieżących szacunków.

Składnik aktywów z tytułu podatku dochodowego

Grupa rozpoznaje składnik aktywów z tytułu podatku odroczonego bazując na założeniu, że w przyszłości zostanie osiągnięty zysk podatkowy pozwalający na jego wykorzystanie. Pogorszenie uzyskiwanych wyników podatkowych w przyszłości mogłoby spowodować, że założenie stałoby się nieuzasadnione. Aktywa z tytułu podatku odroczonego są wyceniane przy zastosowaniu stawek podatkowych, które będą stosowane na moment przewidywanego zrealizowania składnika aktywów, przyjmując za podstawę przepisy podatkowe, które obowiązywały na dzień sporządzenia śródrocznego skróconego sprawozdania finansowego.

Rezerwa na przewidywane straty na kontrakcie

Na koniec każdego okresu sprawozdawczego Grupa dokonuje aktualizacji szacunków całkowitych przychodów oraz kosztów z tytułu umów o usługę budowlaną rozliczanych metodą stopnia zaawansowania kontraktu. Przewidywaną stratę na kontrakcie Grupa ujmuje jako koszt zgodnie z MSSF. Szczegóły dotyczące rozliczenia przychodów i kosztów z umów o usługę budowlaną za okres sprawozdawczy zostały przedstawione w nocie 11 niniejszego śródrocznego skróconego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Rezerwa na koszty z tytułu nieterminowej realizacji umów

Grupa tworzy rezerwę na karę umowną z tytułu nieterminowej realizacji umowy, jeżeli występuje istotne prawdopodobieństwo naliczenia kary za opóźnienie w realizacji przedmiotu umowy i opóźnienie to powstało z winy Spółek Grupy, jako wykonawcy umowy. Wysokość rezerwy wynika z zapisanej w danej umowie wartości kary za dany okres opóźnienia. Szczegóły dotyczące wartości oszacowanych w ten sposób rezerw zostały zaprezentowane w nocie 11 niniejszego śródrocznego skróconego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Odpisy aktualizujące wartość aktywów finansowych

Na dzień zakończenia okresu sprawozdawczego Grupa ocenia czy istnieją obiektywne dowody utraty wartości składnika należności lub grupy aktywów finansowych. Jeżeli wartość możliwa do odzyskania składnika aktywów jest niższa od jego wartości bilansowej dana jednostka dokonuje odpisu aktualizującego do poziomu bieżącej wartości planowanych przepływów pieniężnych. W szczególności kwestia wartości godziwej/odzyskiwalnej należności od podmiotów powiązanych znajdujących się w procesie upadłości została szeroko opisana w nocie 24.

Rozpoznanie aktywa finansowego (należności) w wyniku utraty kontroli nad jednostką zależną

W wyniku utraty kontroli nad jednostką zależną, o której mowa szerzej w nocie 24, Grupa rozpoznała w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej za 2012 rok należność, która na moment początkowego ujęcia została wyceniona do wartości godziwej tj. w wartości bieżącej spodziewanych wpływów. Wycena ta została przeprowadzona przy zastosowaniu określonych założeń, takich jak szacowany okres dyskontowania, szacowana kwota wpływu, szacowana stopa dyskontowa. Biorąc pod uwagę niepewność w zakresie dochodzenia przez jednostkę dominującą wierzytelności z tytułu zwrotu ceny zapłaconej za akcje ENERGO MONTAŻ POŁUDNIE S.A., oszacowanie poziomu parametrów do wyceny analizowanej należności, w szczególności na potrzeby początkowej jej wyceny jest utrudnione i obciążone niepewnością co do realizacji przyjętych szacunków.

Mając na uwadze toczący się proces upadłości układowej jednostki powiązanej, o którym szerzej mowa w nocie 24, brak jest informacji na temat aktualnych wiążących propozycji układowych. Mając na uwadze powyższe, Zarząd jednostki dominującej dokonał aktualizacji wyceny należności w oparciu o stosowane dotychczas założenia tj. wartość godziwa rozpoznanej należności została oszacowana przy uwzględnieniu spodziewanych wpływów środków pieniężnych do jednostki dominującej biorąc pod uwagę propozycje układowe PBG S.A. w upadłości układowej zakładające spłatę w wysokości 500 tysięcy złotych oraz 80-procentową redukcję wierzytelności powyżej 500 tysięcy złotych (dla której nie rozpoznano aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego) oraz spodziewany pierwszy termin wpływu środków pieniężnych z sześciolatniego okresu spłaty, oszacowany przez Zarząd RAFAKO S.A. na 30 września 2014 roku.

Waluta pomiaru i waluta sprawozdań finansowych

Walutą pomiaru i walutą sprawozdawczą niniejszego śródrocznego skróconego skonsolidowanego sprawozdania finansowego jest złoty polski.

Kursy walutowe przyjęte dla potrzeb wyceny bilansowej:

	30 września 2013	31 grudnia 2012	30 września 2012
USD	3,1227	3,0996	3,1780
EUR	4,2163	4,0882	4,1138
GBP	5,0452	5,0119	5,1571
CHF	3,4500	3,3868	3,4008
SEK	0,4862	0,4757	0,4880
TRY	1,5334	1,7357	1,7710

6. Zmiana szacunków

W okresie 9 miesięcy zakończonym 30 września 2013 roku oraz na dzień 30 września 2013 roku Grupa dokonała weryfikacji i aktualizacji szacunków w istotnych obszarach, które zostały opisane w notcie 5.2.

7. Segmenty operacyjne

Zarządzanie Grupą odbywa się w podziale na segmenty, odpowiednio do rodzaju oferowanych wyrobów i usług. Każdy z segmentów stanowi część składową Grupy osiągającą przychody i ponoszącą koszty, zgodnie z MSSF 8 Segmenty operacyjne.

Grupa wyodrębnia następujące segmenty działalności, w których działają poszczególne spółki:

Segmenty operacyjne	Spółki działające w segmencie
<i>Obiekty energetyczne i ochrony środowiska</i>	RAFAKO S.A.
<i>Paleniska i młyny</i>	FPM S.A. Palserwis Sp. z o.o.
<i>Pozostałe segmenty</i>	PGL – DOM Sp. z o.o. RAFAKO ENGINEERING Sp. z o.o. ENERGOTECHNIKA ENGINEERING Sp. z o.o. RAFAKO ENGINEERING SOLUTION doo. RAFAKO Hungary Kft. Palserwis Sp. z o.o. (w zakresie handlu samochodami osobowymi)

Segment obiekty energetyczne i ochrony środowiska oferuje bloki energetyczne, kotły: rusztowe, pyłowe, z cyrkulacyjnym i stacjonarnym złożem fluidalnym i odzyskowe, obiekty i instalacje towarzyszące kotłom energetycznym, technologie mokrego, półsuchego i suchego odsiarczania spalin, technologie odazotowania spalin, urządzenia odpylające obejmujące elektrofiltry i filtry workowe oraz instalacje termicznej utylizacji odpadów komunalnych i przemysłowych. Jest dostawcą zarówno dla energetyki zawodowej, jak i przemysłowej.

Segment paleniska i młyny oferuje młyny do przemiału węgla kamiennego i brunatnego, ruszty mechaniczne i dopalające, odzūżlacze stosowane w maszynach i urządzeniach energetycznych oraz części zamienne do wyżej wymienionych urządzeń. Odbiorcami segmentu są głównie elektrownie i elektrociepłownie. Istotnym odbiorcą produktów tego segmentu wewnątrz Grupy Kapitałowej jest segment obiektów energetycznych i ochrony środowiska.

W skład pozostałych segmentów wchodzi segmenty nie osiągające progów ilościowych określonych w MSSF 8, w tym zarządzanie nieruchomościami oraz usługi projektowe świadczone przez pozostałe jednostki Grupy.

Zarząd monitoruje oddzielnie wyniki operacyjne segmentów w celu podejmowania decyzji dotyczących alokacji zasobów, oceny skutków tej alokacji oraz wyników działalności. Podstawą oceny wyników działalności jest zysk lub strata na działalności operacyjnej.

Okres 9 miesięcy zakończony 30 września 2013 roku lub na dzień 30 września 2013 roku (niebadane)	<i>Działalność kontynuowana</i>				<i>Razem</i>
	<i>Obiekty energetyczne i ochrony środowiska</i>	<i>Paleniska i młyny</i>	<i>Pozostałe segmenty</i>	<i>Korekty konsolidacyjne</i>	
Przychody					
Sprzedaż na rzecz klientów zewnętrznych	484 663	71 643	6 101	–	562 407
Sprzedaż między segmentami	216	19	8 390	(8 625)	–
	<u>484 879</u>	<u>71 662</u>	<u>14 491</u>	<u>(8 625)</u>	<u>562 407</u>
Przychody ze sprzedaży ogółem					
	(483 364)	(58 913)	(11 487)	8 663	(545 101)
Wynik					
Zysk (strata) na sprzedaży	1 515	12 749	3 004	38	17 306
Pozostałe przychody (koszty)	(34 920)	(8 084)	(1 514)	(1)	(44 519)
Zysk (strata) z działalności operacyjnej	(33 405)	4 665	1 490	37	(27 213)
Przychody (koszty) finansowe	(108 279)	379	111	(41)	(107 830)
Zysk (strata) przed opodatkowaniem	(141 684)	5 044	1 601	(4)	(135 043)
Podatek dochodowy	3 838	(1 024)	(194)	1	2 621
Zysk (strata) netto z działalności kontynuowanej	<u>(137 846)</u>	<u>4 020</u>	<u>1 407</u>	<u>(3)</u>	<u>(132 422)</u>
Amortyzacja	7 692	1 271	578	(56)	9 485
Udziały w zyskach jednostek stowarzyszonych	–	–	–	–	–
Aktywa i zobowiązania na dzień 30 września 2013 roku					
Aktywa	1 068 696	81 887	42 202	(65 541)	1 127 244
Zobowiązania	<u>810 639</u>	<u>17 645</u>	<u>7 463</u>	<u>(4 061)</u>	<u>831 686</u>
Inne informacje:					
Inwestycje w jednostki stowarzyszone	–	–	–	–	–
Nakłady inwestycyjne	2 627	959	629	(39)	4 176

Okres 3 miesięcy zakończony 30 września 2013 roku lub na dzień 30 września 2013 roku <i>(niebadane)</i>	<i>Działalność kontynuowana</i>				<i>Razem</i>
	<i>Obiekty energetyczne i ochrony środowiska</i>	<i>Paleniska i młyny</i>	<i>Pozostałe segmenty</i>	<i>Korekty konsolidacyjne</i>	
Przychody					
Sprzedaż na rzecz klientów zewnętrznych	160 016	29 658	(8 672)	–	181 002
Sprzedaż między segmentami	175	2	2 396	(2 573)	–
Przychody ze sprzedaży ogółem	<u>160 191</u>	<u>29 660</u>	<u>(6 276)</u>	<u>(2 573)</u>	<u>181 002</u>
Koszty sprzedanych produktów i materiałów	(186 162)	(26 616)	6 834	2 751	(203 193)
Wynik					
Zysk (strata) na sprzedaży	<u>(25 971)</u>	<u>3 044</u>	<u>558</u>	<u>178</u>	<u>(22 191)</u>
Pozostałe przychody (koszty)	(7 664)	(2 597)	(530)	(86)	(10 877)
Zysk (strata) z działalności operacyjnej	(33 635)	447	28	92	(33 068)
Przychody (koszty) finansowe	(110 366)	67	(48)	(44)	(110 391)
Zysk (strata) przed opodatkowaniem	(144 001)	514	(20)	48	(143 459)
Podatek dochodowy	3 698	(115)	1	(11)	3 573
Zysk (strata) netto z działalności kontynuowanej	<u>(140 303)</u>	<u>399</u>	<u>(19)</u>	<u>37</u>	<u>(139 886)</u>
Amortyzacja	2 568	405	201	(19)	3 155
Udziały w zyskach jednostek stowarzyszonych	–	–	–	–	–
Aktywa i zobowiązania na dzień 30 września 2013 roku					
Aktywa	1 068 696	81 887	42 202	(65 541)	1 127 244
Zobowiązania	<u>810 639</u>	<u>17 645</u>	<u>7 463</u>	<u>(4 061)</u>	<u>831 686</u>
Inne informacje:					
Inwestycje w jednostki stowarzyszone	–	–	–	–	–
Nakłady inwestycyjne	867	431	1	(39)	1 260

Okres 9 miesięcy zakończony 30 września 2012 roku lub na dzień 30 września 2012 roku <i>(niebadane)</i>	<i>Działalność kontynuowana</i>				
	<i>Obiekty energetyczne i ochrony środowiska</i>	<i>Paleniska i młyny</i>	<i>Pozostałe segmenty</i>	<i>Korekty konsolidacyjne</i>	<i>Razem</i>
Przychody					
Sprzedaż na rzecz klientów zewnętrznych	968 018	45 111	15 183	–	1 028 312
Sprzedaż między segmentami	6 084	702	2 871	(9 657)	–
	<u>974 102</u>	<u>45 813</u>	<u>18 054</u>	<u>(9 657)</u>	<u>1 028 312</u>
Przychody ze sprzedaży ogółem					
Koszty sprzedanych produktów i materiałów	(876 266)	(36 019)	(16 738)	9 798	(919 225)
Wynik					
Zysk (strata) na sprzedaży	97 836	9 794	1 316	141	109 087
Pozostałe przychody (koszty)	(68 820)	(7 367)	(101)	(34)	(76 322)
Zysk (strata) z działalności operacyjnej	29 016	2 427	1 215	107	32 765
Przychody (koszty) finansowe	(7 376)	(202)	(11)	(48)	(7 637)
Utrata kontroli nad jednostką zależną	1 503	–	–	452	1 955
Zysk (strata) przed opodatkowaniem	23 143	2 225	1 204	511	27 083
Podatek dochodowy	(29 056)	(450)	(163)	(16)	(29 685)
Zysk (strata) netto z działalności kontynuowanej	(5 913)	1 775	1 041	495	(2 602)
Amortyzacja	12 830	1 381	296	(56)	14 451
Udziały w zyskach jednostek stowarzyszonych	–	–	–	–	–
Aktywa i zobowiązania na dzień 30 września 2012 roku					
Aktywa	1 194 493	73 866	40 324	(65 715)	1 242 968
Zobowiązania	772 432	13 962	5 532	(3 278)	788 648
Inne informacje:					
Inwestycje w jednostki stowarzyszone	–	–	–	–	–
Nakłady inwestycyjne	18 811	3 023	17 148	–	38 982

Okres 3 miesięcy zakończony 30 września 2012 roku lub na dzień 30 września 2012 roku <i>(niebadane)</i>	<i>Działalność kontynuowana</i>				<i>Razem</i>
	<i>Obiekty energetyczne i ochrony środowiska</i>	<i>Paleniska i młyny</i>	<i>Pozostałe segmenty</i>	<i>Korekty konsolidacyjne</i>	
Przychody					
Sprzedaż na rzecz klientów zewnętrznych	263 480	12 681	4 904	–	281 065
Sprzedaż między segmentami	(5 933)	702	843	4 388	–
Przychody ze sprzedaży ogółem	<u>257 547</u>	<u>13 383</u>	<u>5 747</u>	<u>4 388</u>	<u>281 065</u>
Koszty sprzedanych produktów i materiałów	(243 310)	(9 884)	(8 508)	(4 143)	(265 845)
Wynik					
Zysk (strata) na sprzedaży	<u>14 237</u>	<u>3 499</u>	<u>(2 761)</u>	<u>245</u>	<u>15 220</u>
Pozostałe przychody (koszty)	(9 507)	(2 247)	3 693	(59)	(8 120)
Zysk (strata) z działalności operacyjnej	4 730	1 252	932	186	7 100
Przychody (koszty) finansowe	(2 779)	377	39	(59)	(2 422)
Utrata kontroli nad jednostką zależną	–	–	–	–	–
Zysk (strata) przed opodatkowaniem	1 951	1 629	971	127	4 678
Podatek dochodowy	(763)	(336)	(54)	(34)	(1 187)
Zysk (strata) netto z działalności kontynuowanej	<u>1 188</u>	<u>1 293</u>	<u>917</u>	<u>93</u>	<u>3 491</u>
Amortyzacja	2 637	461	114	(18)	3 194
Udziały w zyskach jednostek stowarzyszonych	–	–	–	–	–
Aktywa i zobowiązania na dzień 30 września 2012 roku					
Aktywa	<u>1 194 493</u>	<u>73 866</u>	<u>40 324</u>	<u>(65 715)</u>	<u>1 242 968</u>
Zobowiązania	<u>772 432</u>	<u>13 962</u>	<u>5 532</u>	<u>(3 278)</u>	<u>788 648</u>
Inne informacje:					
Inwestycje w jednostki stowarzyszone	–	–	–	–	–
Nakłady inwestycyjne	7 771	2 214	315	–	10 300

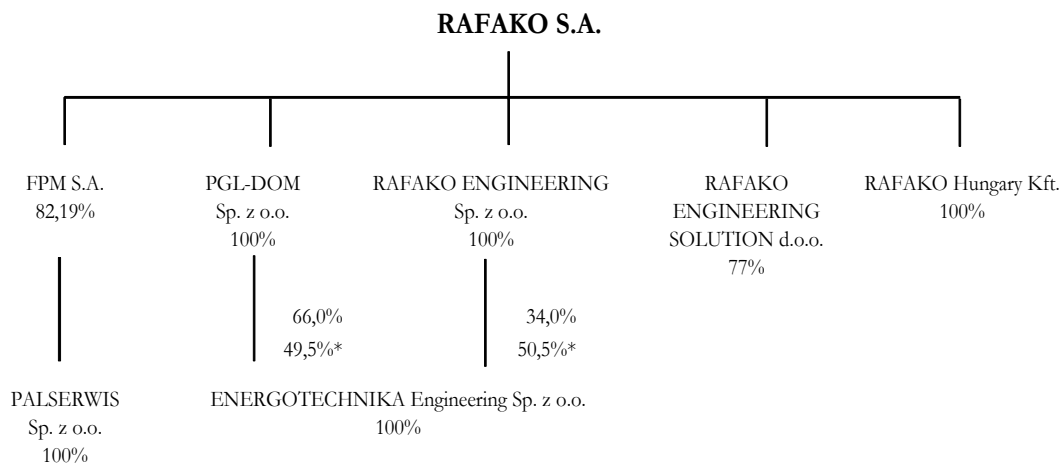
8. Zakres skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie finansowe obejmuje sprawozdanie RAFAKO S.A. oraz sprawozdania finansowe jej jednostek zależnych, za wyjątkiem spółki ELWO S.A. w upadłości na skutek utraty przez Grupę kontroli nad jej działalnością operacyjną.

Sprawozdania finansowe jednostek zależnych sporządzane są za ten sam okres sprawozdawczy co sprawozdanie jednostki dominującej, przy wykorzystaniu spójnych zasad rachunkowości. Skonsolidowane sprawozdanie finansowe jest sporządzane zgodnie z MSR 27 Skonsolidowane i jednostkowe sprawozdania finansowe.

W dniu 30 września 2013 roku Grupa Kapitałowa RAFAKO składała się z jednostki dominującej i siedmiu jednostek zależnych działających w branży energetycznej, usługowej i handlowej.

Na dzień 30 września 2013 roku konsolidacją sprawozdań finansowych objęto następujące spółki:

* procentowy udział prawa głosu na Zgromadzeniu Wspólników Spółki, szczegółowy opis zmian w strukturze Grupy Kapitałowej RAFAKO został zamieszczony w notcie 9 niniejszego śródrocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Wykaz jednostek wchodzących w skład Grupy Kapitałowej RAFAKO objętych konsolidacją sprawozdań finansowych

Nazwa i siedziba jednostki	Podstawowy przedmiot działalności (według PKD)	Właściwy sąd prowadzący rejestr oraz nr KRS	Zastosowana metoda konsolidacji
RAFAKO S.A. Racibórz	Produkcja generatorów pary z wyjątkiem kotłów do centralnego ogrzewania gorącą wodą	Sąd Rejonowy w Gliwicach KRS 34143	pełna
FPM S.A. Mikolów	Produkcja pieców, palenisk i palników piecowych	Sąd Rejonowy w Katowicach KRS 15844	pełna
PALSERWIS Sp. z o.o.* Mikolów	Produkcja pieców, palenisk i palników piecowych	Sąd Rejonowy w Katowicach KRS 166867	pełna
PGL – DOM Sp. z o.o. Racibórz	Obsługa nieruchomości na własny rachunek	Sąd Rejonowy w Gliwicach KRS 58201	pełna
RAFAKO ENGINEERING Sp. z o.o. Racibórz	Działalność w zakresie projektowania budowlanego, urbanistycznego, technologicznego	Sąd Rejonowy w Gliwicach KRS 287033	pełna
ENERGOTECHNIKA ENGINEERING Sp. z o.o.** Gliwice	Działalność w zakresie projektowania budowlanego, urbanistycznego, technologicznego i doradztwo inżynierskie	Sąd Rejonowy w Gliwicach KRS 417946	pełna
RAFAKO ENGINEERING SOLUTION d.o.o. Belgrad	Działalność w zakresie projektowania technologicznego łącznie z doradztwem i sprawowaniem nadzoru dla budownictwa, przemysłu i ochrony środowiska	Agencja ds. Rejestrów Gospodarczych Republiki Serbii 20320524	pełna
RAFAKO Hungary Kft. Budapeszt	Montaż urządzeń w przemyśle energetycznym i chemicznym	Stoleczny Sąd Rejestrowy w Budapeszcie	pełna

* jednostka zależna w 100% od FPM S.A., zależna pośrednio od RAFAKO S.A.

** jednostka zależna od RAFAKO ENGINEERING Sp. z o.o. i od PGL-DOM Sp. z o.o., zależna pośrednio od RAFAKO S.A.

9. Zmiany w strukturze jednostki dominującej i jednostek zależnych objętych konsolidacją.

W okresie 9 miesięcy zakończonym 30 września 2013 roku zaszły zmiany w strukturze Grupy Kapitałowej.

Dnia 1 lutego Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników Spółki Energotechnika Engineering Sp. z o. o. podjęło uchwałę o podwyższeniu kapitału zakładowego Spółki z kwoty 5 000,00 złotych do kwoty 755 000,00 złotych, to jest o kwotę 750 000,00 złotych, poprzez utworzenie nowych 1 500 udziałów o wartości nominalnej 500,00 złotych każdy udział, o łącznej wartości nominalnej 750 000,00 złotych. Nowoutworzone udziały zostały objęte w następujący sposób:

- spółka RAFAKO Engineering Sp. z o. o. objęła 500 udziałów o wartości nominalnej 250 000,00 złotych i pokryła je w całości wkładem pieniężnym, przy czym udziały tego wspólnika uprzywilejowano w zakresie prawa głosu, w ten sposób, że na jeden udział RAFAKO Engineering Sp. z o. o. przysługują dwa głosy;
- spółka PGL-DOM Sp. z o. o. objęła 1 000 udziałów o łącznej wartości 500 000,00 złotych i pokryła je w całości wkładem pieniężnym.

W wyniku podjęcia uchwały, kapitał zakładowy Spółki Energotechnika Engineering Sp. z o. o. wynosi 755 000,00 złotych, a udziały w kapitale posiadają:

- RAFAKO Engineering Sp. z o. o. - 34% udziałów uprzywilejowanych w kapitale zakładowym, które uprawniają do 50,5% praw głosu na Walnym Zgromadzeniu Wspólników Spółki,
- PGL-DOM Sp. z o. o. – 66% udziałów w kapitale zakładowym, które uprawniają do 49,5% praw głosu na Walnym Zgromadzeniu Wspólników Spółki.

W dniu 24 kwietnia 2013 roku Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Wspólników RAFAKO Engineering Sp. z o.o. podjęło uchwałę o podwyższeniu kapitału zakładowego Spółki o kwotę 500 000,00 złotych poprzez utworzenie 1 000 nowych udziałów o wartości nominalnej 500 złotych każdy udział. Na mocy oświadczenia o objęciu nowych udziałów spółki RAFAKO Engineering Sp. z o.o. z dnia 30 kwietnia 2013 roku nowo utworzone 1 000 udziałów zostało objęte przez RAFAKO S.A.

W dniu 6 czerwca 2013 roku Zwyczajne Zgromadzenie Wspólników spółki Energotechnika Engineering Sp. z o.o. podjęło decyzję w sprawie zarządzenia wniesienia przez wspólników dopłat w wysokości 1 200 złotych za jeden udział, łącznie 1 812 tysięcy złotych, w tym:

- spółka RAFAKO Engineering Sp. z o.o. dokonała wniesienia 1 200 tysięcy złotych,
- spółka PGL – DOM Sp. z o.o. dokonała wniesienia 612 tysięcy złotych.

Wniesienie dopłat do kapitału spółki nie spowodowało zmian udziale poszczególnych spółek w kapitale zakładowym spółki Energotechnika Engineering Sp. z o.o.

10. Sezonowość lub cykliczność działalności Grupy

Działalność spółek wchodzących w skład Grupy nie cechuje się sezonowością ani cyklicznością istotnie wpływającą na wynik finansowy Grupy.

11. Informacje dotyczące umów o usługę budowlaną

Przychody z tytułu umów o usługę budowlaną są ujmowane na podstawie stopnia zaawansowania ich realizacji. Procentowy stan zaawansowania realizacji usługi ustalany jest jako stosunek kosztów poniesionych do sumy szacowanych kosztów niezbędnych do zrealizowania umowy.

Poniższa tabela przedstawia skutki wyceny umów o usługę budowlaną, w tym przychody oraz koszty realizowanych umów na dzień 30 września 2013 roku, 31 grudnia 2012 roku i 30 września 2012 roku, jak również kwoty należne zamawiającym oraz kwoty należne od zamawiających z tytułu prac wynikających z realizowanych umów na podane powyżej daty.

	30 września 2013 <i>(niebadane)</i>	31 grudnia 2012	<i>w tym:</i> ENERGOMONTAŻ- POLUDNIE S.A.	30 września 2012 <i>(niebadane)</i>
Poniesione koszty umów (narastająco)	1 927 409	4 401 891	645 665	4 164 300
Ujęte zyski pomniejszone o ujęte straty (narastająco)	94 326	401 047	(15 320)	390 276
Przychody z umowy obliczone wg stopnia zaawansowania wykonania umowy (narastająco)	2 021 735	4 802 938	630 345	4 554 576
Należności uwarunkowane wykonaniem umowy (faktury częściowe narastająco)	1 957 952	4 056 990	–	3 807 371
Kwota brutto należna Zamawiającym z tytułu prac wynikających z umowy (pasywa), w tym:				
- zaliczki otrzymane (zobowiązania z tytułu zaliczek)	(121 648)	(140 040)	–	(166 369)
- korekta wartości zaliczek z tytułu kwot należnych od Zamawiających	73 923	97 441	–	143 676
- kwota brutto należna zamawiającym z tytułu wyceny kontraktów	(63 198)	(43 573)	–	(73 240)
Kwota brutto należna od Zamawiających z tytułu prac wynikających z umowy (aktywo)	145 759	158 150	–	124 285
Rezerwa na kary z tytułu nieterminowej realizacji umów lub niedotrzymania gwarantowanych parametrów technicznych	(54 817)	(64 584)	–	(50 041)
Rezerwa na straty wynikające z umów	(37 884)	(31 831)	–	(27 820)

Grupa każdorazowo analizuje umowy pod kątem potencjalnych strat, które ujmowane są bezzwłocznie jako koszt zgodnie z MSR 11.36. W ramach wyceny umów o usługę budowlaną, zgodnie z MSR 11.11-15 Grupa uwzględnia odpowiednio szacunki kar z tytułu opóźnień w realizacji umów lub niedotrzymania gwarantowanych parametrów technicznych. Szacunki wielkości kar prowadzone są w oparciu o dokumentację źródłową dotyczącą stwierdzonych opóźnień w realizacji prac lub problemów dotyczących gwarantowanych parametrów technicznych, w oparciu o założenia umowne oraz szacunek kierownictwa dotyczący ryzyka ich wystąpienia. Poziom szacowanego ryzyka uzależniony jest w znacznej części od czynników zewnętrznych będących częściowo poza kontrolą i może ulec zmianie w kolejnych okresach. Realizacja części kontraktów, w odniesieniu do których rozpoznano rezerwę na kary z tytułu nieterminowej realizacji umów, obciążona jest ryzykiem powstania sporu arbitrażowego, który w ocenie Grupy rodzi ryzyko o nieokreślonych konsekwencjach.

W drugiej połowie grudnia 2011 roku, Zarząd jednostki dominującej powziął informację o zgłoszeniu roszczenia, w postaci wezwania do zapłaty kar umownych ze strony członka konsorcjum realizującego kontrakt na dostawę kotła oraz instalacji odsiarczania spalin dla bloku 858 MW dla PGE Elektrownia Belchatów S.A. Szczegółowy opis obecnego statusu sprawy oraz stosowne ujawnienia zostały przedstawione w nocie 23.

12. Rodzaj i kwoty pozycji w znaczący sposób wpływających na aktywa, zobowiązania, kapitał, wynik finansowy oraz przepływy środków pieniężnych

12.1. Przychody ze sprzedaży, koszty sprzedaży, przychody i koszty operacyjne oraz finansowe

W okresie 9 miesięcy zakończonym 30 września 2013 roku Grupa uzyskała 562 407 tysięcy złotych przychodów ze sprzedaży, tj. o 465 905 tysięcy złotych mniej niż w analogicznym okresie 9 miesięcy 2012 roku. Spadek wartości przychodów ze sprzedaży w okresie 9 miesięcy 2013 roku wynikał głównie:

- z niższego niż w analogicznym okresie 2012 roku kosztowego zaangażowania realizowanych kontraktów, co przede wszystkim było następstwem różnego etapu realizacji na którym znajdowały się na dzień 30 września danego roku kontrakty wchodzące w skład portfela realizowanych przez Grupę umów w okresie 9 miesięcy 2012 i 2013 roku;
- z istotnie niższej, średnioważonej marży rozliczonej na realizowanych kontraktach w okresie 9 miesięcy 2013 roku w porównaniu z marżą zarejestrowaną w okresie 9 miesięcy 2012 roku;
- z przesunięcia w czasie wejścia w życie kontraktu Opole na budowę dwóch bloków energetycznych oraz rozpoczęcia realizacji kontraktu Jaworzno na budowę bloku energetycznego. Opóźnienia w terminach rozpoczęcia istotnych prac na powyższych, kluczowych dla Grupy kontraktach, m.in. uniemożliwiły wykorzystanie przewidywanych własnych i obcych mocy produkcyjnych, skutkując brakiem możliwości rozpoznania sprzedaży, wyliczanej w proporcji od stopnia kosztowego zaangażowania realizacji danego kontraktu.

W konsekwencji, Grupa odnotowała spadek zarówno sprzedaży krajowej, jak i sprzedaży dla zagranicznych Klientów. Wyższy poziom wartości portfela zamówień RAFAKO S.A. (bez projektów na budowę bloków energetycznych w elektrowniach Opole i Jaworzno) o ponad 532 mln złotych na koniec września 2013, w porównaniu z analogicznym okresem 2012 roku, daje szansę na wzrost sprzedaży i zmniejszenie różnicy okres do okresu w czwartym kwartale 2013 roku.

Koszt własny sprzedaży produktów i materiałów za 9 miesięcy 2013 roku wyniósł 545 101 tysięcy złotych, co przyniosło Grupie zysk brutto ze sprzedaży w wysokości 17 306 tysięcy złotych. Zmiana w porównaniu do okresu 9 miesięcy 2012 roku jest głównie następstwem:

- niższej wartości sprzedaży w okresie 9 miesięcy 2013 roku;
- niższej marży operacyjnej brutto na realizowanych kontraktach w pierwszych 9 miesiącach 2013 roku, w tym realizacji kontraktów z ujemną marżą, które miały stosunkowo wysoki udział w sumarycznej wartości sprzedaży;
- zakończenia w 2012 roku realizacji kontraktów ze stosunkowo wysoką marżą operacyjną i stosunkowo wysokim udzialem w sumarycznej sprzedaży 9 miesięcy 2012 roku.

Koszty sprzedaży prezentowane przez Grupę zawierają głównie koszty ponoszone przez centra kosztowe przypisane w modelu rozliczania kosztów do kosztów sprzedaży (w znacznej części składają się z kosztów wynagrodzeń oraz kosztów reklamy). Ponadto, do kosztów sprzedaży Grupa zalicza koszty przygotowywania ofert oraz odpisy aktualizujące wartość należności handlowych. Na koszty sprzedaży wykazane w całkowitych dochodach Grupy za okres 9 miesięcy 2013 roku w kwocie 20 483 tysiące złotych miały wpływ:

- koszty sprzedaży z wyłączeniem odpisów aktualizujących w kwocie 23 457 tysięcy złotych (30 września 2012 roku: 28 507 tysięcy złotych),
- odpis aktualizujący wartość należności handlowych (rozwiązanie) w kwocie 2 974 tysiące złotych (30 września 2012 roku: 7 586 tysięcy złotych (rozwiązanie)).

W okresie 9 miesięcy 2013 roku Grupa zanotowała znaczny spadek kosztów ogólnego zarządu w porównaniu do analogicznego okresu roku poprzedniego, które w okresie 9 miesięcy 2013 roku wynosiły 28 531 tysięcy złotych. Zmiana wartości kosztów o 9 706 tysięcy złotych wynikała przede wszystkim z ujęcia w okresie 9 miesięcy 2012 roku kosztów spółki zależnej ENERGMONTAŻ – POŁUDNIE S.A.

Wykorzystanie/zmniejszenie odpisów aktualizujących wartość należności w okresie 9 miesięcy 2012 roku wynikało przede wszystkim z ostatecznego rozliczenia kontraktów w Niemczech z HPE na bazie zawartego porozumienia, na podstawie którego dokonano wykorzystania odpisu aktualizującego na kwotę 11 067 tysięcy złotych, a także rozwiązania odpisów aktualizujących wartość należności handlowych na łączną kwotę 20 012 tysięcy złotych.

Na pozostałe przychody operacyjne największy wpływ miały przychody z tytułu kar umownych oraz otrzymanych odszkodowań w kwocie 5 139 tysięcy złotych (30 września 2012 roku: 13 292 tysiące złotych), przychody z tytułu otrzymanych dotacji o wartości 268 tysięcy złotych.

Na pozostałe koszty operacyjne największy wpływ miały koszty związane ze ściagalnością należności Grupy w kwocie 436 tysięcy złotych, koszty z tytułu udzielonych darowizn o wartości 294 tysiące złotych, strata ze złomowania rzeczowych aktywów trwałych w kwocie 342 tysiące złotych oraz koszty organizacji Dnia Energetyka w kwocie 380 tysięcy złotych.

Przychody finansowe Grupy w okresie 9 miesięcy 2013 roku uzyskano w głównej mierze z odsetek od instrumentów finansowych w kwocie 5 858 tysięcy złotych (30 września 2012 roku: 6 951 tysięcy złotych), w tym odsetki od udzielonych kaucji stanowiących zabezpieczenie kontraktów w kwocie 5 087 tysięcy złotych, wyceny długoterminowych aktywów finansowych (w tym należności od jednostki powiązanej w procesie upadłości układowej) w kwocie 7 693 tysiące złotych oraz nadwyżki dodatnich różnic kursowych w kwocie 506 tysięcy złotych.

Na koszty finansowe okresu decydujący wpływ miało utworzenie odpisu aktualizującego wartość należności od spółek w procesie upadłości układowej zgodnie z nowymi propozycjami upadłościowymi w kwocie 93 805 tysięcy złotych (opis w nocie 24), odpis aktualizujący wartość inwestycji w Bioelektrowni Szarley Sp. z o.o. w kwocie 16 176 tysięcy złotych (opis w nocie 12.10), koszty z tytułu odsetek od otrzymanych kredytów i pożyczek w kwocie 10 057 tysięcy złotych (30 września 2012 roku: 7 807 tysięcy złotych) oraz prowizje bankowe od otrzymanych kredytów i gwarancji bankowych oraz ubezpieczeniowych w kwocie 1 056 tysięcy złotych (30 września 2012 roku: 511 tysięcy złotych).

12.2. Podatek dochodowy

Obciążenie podatkowe

Główne składniki obciążenia podatkowego w skonsolidowanym sprawozdaniu z całkowitych dochodów przedstawiają się następująco:

	<i>Okres 3 miesięcy zakończony 30 września 2013 (niebadane)</i>	<i>Okres 9 miesięcy zakończony 30 września 2013 (niebadane)</i>	<i>Okres 3 miesięcy zakończony 30 września 2012 (niebadane)</i>	<i>Okres 9 miesięcy zakończony 30 września 2012 (niebadane)</i>
Skonsolidowany rachunek zysków i strat				
<i>Bieżący podatek dochodowy</i>	(1 575)	(10 189)	(302)	(1 099)
Bieżące obciążenie z tytułu podatku dochodowego	(1 575)	(10 189)	(302)	(1 099)
Korekty dotyczące bieżącego podatku dochodowego z lat ubiegłych	–	–	–	–
<i>Odroczony podatek dochodowy</i>	5 148	12 810	(885)	(28 586)
Związany z powstaniem i odwróceniem się różnic przejściowych	5 148	12 810	(885)	(28 586)
Korekty dotyczące odroczonego podatku dochodowego z lat ubiegłych	–	–	–	–
Obciążenie podatkowe wykazane w skonsolidowanym rachunku zysków i strat	3 573	2 621	(1 187)	(29 685)
<i>Odroczony podatek dochodowy dotyczący innych całkowitych dochodów</i>	165	324	–	–
Związany z powstaniem i odwróceniem się różnic przejściowych	165	324	–	–
Obciążenie podatkowe wykazane w innych całkowitych dochodach	165	324	–	–

Odroczony podatek dochodowy wyliczony na dzień 30 września 2013 roku

Odroczony podatek dochodowy wyliczony na dzień 30 września 2013 roku wynika z następujących pozycji:

	<i>Sprawozdanie z sytuacji finansowej</i>		<i>Sprawozdanie z całkowitych dochodów</i>	
	<i>30 września 2013 (niebadane)</i>	<i>31 grudnia 2012</i>	<i>30 września 2013 (niebadane)</i>	<i>30 września 2012 (niebadane)</i>
- od ulg inwestycyjnych	(5)	(5)	–	1
- od różnicy pomiędzy podatkową a bilansową wartością środków trwałych oraz wartości niematerialnych	(16 479)	(15 756)	(723)	6 939
- od różnicy pomiędzy podatkową a bilansową wartością aktywów wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy	–	–	–	146
- od różnicy pomiędzy podatkową a bilansową wartością pożyczek i należności	5 168	5 446	(278)	(2 613)
- z tytułu odmiennego momentu podatkowego uznania przychodu ze sprzedaży produktów i usług	(28 518)	(39 976)	11 458	(25 933)
- od różnicy pomiędzy podatkową a bilansową wartością zapasów	1 246	1 323	(77)	(458)
- od rezerw bilansowych	23 204	27 257	(4 053)	(1 075)
- od różnicy pomiędzy podatkową a bilansową wartością kredytów i pożyczek otrzymanych	–	–	–	167
- od różnicy pomiędzy podatkową a bilansową wartością zobowiązań finansowych wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	(7)	(10)	3	(2 005)
- od różnicy pomiędzy podatkową a bilansową wartością zobowiązań z tytułu gwarancji, faktoringu i wyłączone z zakresu MSR 39	58	54	4	(279)
- z tytułu odmiennego momentu podatkowego uznania kosztu sprzedaży produktów i usług	43 836	47 480	(3 644)	9 213
- aktywo podatkowe dotyczące straty podatkowej	1 591	2 935	(1 344)	(6 534)
- korekta kosztów z tytułu niezapłaconych faktur	14 370	–	14 370	–
- pozostałe	(892)	1 690	(2 582)	(2 276)
Obciążenie z tytułu odroczonego podatku dochodowego			13 134	(24 707)*
Aktywa/(rezerwa) netto z tytułu podatku odroczonego	43 572	30 438		
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	46 394	33 078		
Rezerwa z tytułu podatku odroczonego	(2 822)	(2 640)		

* zmiana odroczonego podatku dochodowego wynikająca ze sprawozdania z sytuacji finansowej wynosi 24 707 tysięcy złotych, w tym minus 3 879 tysięcy złotych związane jest ze zmianą podatku wynikającą z utraty kontroli nad jednostką zależną. Zmiana ujęta w sprawozdaniu z całkowitych dochodów za trzeci kwartał 2012 roku wynosi 28 586 tysięcy złotych.

W roku zakończonym 31 grudnia 2012 roku jednostka dominująca zanotowała stratę podatkową w kwocie 15 446 tysięcy złotych, która w kwocie 7 721 tysięcy złotych została rozliczona w okresie 9 miesięcy zakończonym 30 września 2013 roku.

Jednostka zależna w okresie 9 miesięcy zakończonym 30 września 2013 roku zanotowała stratę podatkową, która zostanie rozliczona w przyszłych okresach sprawozdawczych.

12.3. Istotne pozycje wykazane w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych

Zmniejszenie stanu należności wykazane w skonsolidowanym rachunku przepływów pieniężnych za okres 9 miesięcy 2013 roku zakończony 30 września 2013 roku w kwocie 11 512 tysięcy złotych wynikało przede wszystkim z następujących pozycji:

- ze zmniejszenia stanu należności handlowych w kwocie 31 985 tysięcy złotych,
- ze zmniejszenia stanu należności budżetowych (w tym z tytułu podatku VAT) 18 678 tysięcy złotych
- ze zwiększenia stanu udzielonych zaliczek w kwocie (2 906) tysięcy złotych,
- ze zwiększenia stanu należności z tytułu kaucji w kwocie (35 800) tysięcy złotych,
- ze zwiększenia stanu należności z tytułu ZFŚS w kwocie (678) tysięcy złotych,
- ze zmniejszenia stanu pozostałych należności w kwocie 233 tysiące złotych.

Dokładny opis zmian wartości kaucji w okresie 9 miesięcy 2013 roku został zamieszczony w nocie 12.12.

Zmniejszenie stanu zobowiązań wykazane w rachunku przepływów pieniężnych w kwocie 25 637 tysięcy złotych wynikało przede wszystkim z następujących pozycji:

- zmniejszenie stanu zobowiązań handlowych w kwocie (32 351) tysięcy złotych,
- zwiększenie stanu rezerw na świadczenia emerytalne (z wyłączeniem zysków/(strat) aktuarialnych) w kwocie 1 143 tysiące złotych,
- zwiększenie stanu rezerw na naprawy gwarancyjne w kwocie 753 tysiące złotych,
- zmniejszenie stanu rezerw na premie w kwocie (8 037) tysięcy złotych,
- zwiększenie stanu rezerwy na koszty niezafakturowanych usług i materiałów w kwocie 8 106 tysięcy złotych,
- zwiększenie stanu rezerw na urlopy w kwocie 202 tysiące złotych,
- zwiększenie stanu pozostałych zobowiązań w kwocie 4 547 tysięcy złotych.

Zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych wykazana w rachunku przepływów pieniężnych w kwocie minus 9 715 tysięcy złotych wynikało przede wszystkim z następujących pozycji:

- zmniejszenie stanu należności z tytułu wyceny umów o usługę budowlaną i związanych z wyceną kontraktów rozliczeń międzyokresowych w kwocie 12 391 tysięcy złotych,
- zmniejszenie stanu zobowiązań z tytułu wyceny umów o usługę budowlaną w kwocie (18 392) tysiące złotych, w tym:
  - zmniejszenie stanu zaliczek w kwocie (38 016) tysięcy złotych,
- zmniejszenie stanu rezerw z tytułu wyceny umów o usługę budowlaną w kwocie (3 714) tysięcy złotych.

Zmiana stanu zaliczek w okresie 9 miesięcy 2013 roku w kwocie (38 016) tysięcy złotych wynikała przede wszystkim:

- rozliczenia zaliczki otrzymanej w związku z realizacją kontraktu dotyczącego „Projektu, produkcji, dostawy, montażu, uruchomienia i przekazania do eksploatacji kompletnego filtra bloku E” dla HITACHI POWER EUROPE GmbH w Elektrowni Westfallen na kwotę 11 244 tysiące złotych,
- rozliczenia zaliczki otrzymanej w związku z realizacją kontraktu dotyczącego „Projektu, produkcji, dostawy, montażu, uruchomienia i przekazania do eksploatacji kompletnego filtra bloku E” dla HITACHI POWER EUROPE GmbH w Elektrowni Eemshaven blok B na kwotę 13 524 tysiące złotych.

Wartość nabycia rzeczowych aktywów trwałych oraz wartości niematerialnych wykazana w kwocie 8 389 tysięcy złotych wynikała z poniesionych nakładów inwestycyjnych na zakup rzeczowych aktywów trwałych w kwocie 6 649 tysięcy złotych oraz na zakup wartości niematerialnych w kwocie 1 740 tysięcy złotych. Nakłady poniesione na zakup środków trwałych dotyczyły przede wszystkim modernizacji budynków i budowli Grupy, zakupu maszyn i urządzeń.

W okresie 9 miesięcy 2013 roku Grupa wykazała wpływy ze sprzedaży aktywów finansowych w kwocie 7 143 tysiące złotych, które wynikały z wpływów z tytułu lokat krótkoterminowych w kwocie 7 143 tysiące złotych.

W okresie 9 miesięcy 2012 roku Spółka wykazała wpływy ze sprzedaży aktywów finansowych w kwocie 27 416 tysięcy złotych, które wynikały ze sprzedaży jednostek uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych w kwocie 15 893 tysiące złotych oraz z wpływów z tytułu lokat krótkoterminowych w kwocie 11 523 tysiące złotych.

12.4. Rzeczowe aktywa trwałe

	<i>Grunty</i>	<i>Budynki</i>	<i>Maszyny i urządzenia</i>	<i>Środki transportu</i>	<i>Pozostałe</i>	<i>Środki trwałe w budowie</i>	<i>Ogółem</i>
30 września 2013 roku <i>(niebadane)</i>							
Wartość netto na dzień 1 stycznia 2013 roku	28 289	103 471	57 438	3 697	268	8 696	201 859
Transfery ze środków trwałych w budowie	–	7 145	3 040	680	–	(10 865)	–
Nabycia	98	9	401	49	84	3 535	4 176
Likwidacja/sprzedaż	(8)	(272)	(316)	(54)	–	–	(650)
Różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej	–	–	(2)	3	–	–	1
Odpis amortyzacyjny za okres sprawozdawczy	–	(2 306)	(5 300)	(446)	(28)	–	(8 080)
Odpis aktualizujący za okres sprawozdawczy	–	–	3	–	–	–	3
Pozostałe, w tym reklasyfikacja środków trwałych na/z aktywa przeznaczone do sprzedaży	(6)	(266)	(8)	(2)	–	–	(282)
Wartość netto na dzień 30 września 2013 roku <i>(niebadane)</i>	28 373	107 781	55 256	3 927	324	1 366	197 027
30 września 2012 roku <i>(niebadane)</i>							
Wartość netto na dzień 1 stycznia 2012 roku	22 328	130 253	61 318	13 469	2 905	7 389	237 662
Transfery ze środków trwałych w budowie	–	6 954	7 511	321	–	(14 786)	–
Nabycia	13 766	546	1 872	668	44	22 086	38 982
Likwidacja/sprzedaż	(343)	(313)	(640)	(64)	(14)	–	(1 374)
Różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej	–	–	(26)	10	–	–	(16)
Odpis amortyzacyjny za rok obrotowy	–	(3 283)	(6 465)	(1 730)	(352)	–	(11 830)
Utrata kontroli nad jednostką zależną	(7 405)	(38 924)	(10 077)	(8 894)	(2 577)	(255)	(68 132)
Nabycie jednostki zależnej	–	170	387	–	–	–	557
Pozostałe, w tym reklasyfikacja środków trwałych na/z aktywa przeznaczone do sprzedaży	(61)	(832)	(57)	30	–	–	(920)
Wartość netto na dzień 30 września 2012 roku <i>(niebadane)</i>	28 285	94 571	53 823	3 810	6	14 434	194 929

12.5. Nabycie i sprzedaż składników rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych

	<i>Okres 9 miesięcy zakończony 30 września 2013 (niebadane)</i>	<i>Okres 9 miesięcy zakończony 30 września 2012 (niebadane)</i>
Nabycie składników rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych*	4 176	15 636
Przychody ze sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych	1 479	1 124

* wartość nakładów inwestycyjnych poniesionych w okresie na zakup środków trwałych wynikająca z tabeli ruchu środków trwałych oraz wartość nakładów inwestycyjnych poniesionych na zakup wartości niematerialnych

Przedmiotem nakładów inwestycyjnych Grupy na rzeczowy majątek trwały były przede wszystkim nakłady na infrastrukturę budowlaną, zakupy maszyn i urządzeń do produkcji oraz zakup sprzętu komputerowego. Powyższe inwestycje były finansowane ze środków własnych.

12.6. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności i rozliczenia międzyokresowe kosztów - długoterminowe

	<i>30 września 2013</i> <i>(niebadane)</i>	<i>31 grudnia 2012</i>
Należności z tytułu dostaw i usług, w tym:	3 687	855
Należności z tytułu dostaw i usług od jednostek powiązanych	–	–
Należności z tytułu dostaw i usług od pozostałych jednostek	3 687	855
Pozostałe należności i rozliczenia międzyokresowych kosztów, w tym:	1 196	–
Rozliczenia międzyokresowe z tytułu gwarancji bankowych i ubezpieczeniowych	1 196	–
Należności ogółem (netto)	4 883	855
Odpis aktualizujący wartość należności	–	–
Należności brutto	4 883	855

W okresie 9 miesięcy zakończonym 30 września 2013 roku w sprawozdaniu z sytuacji finansowej Grupa wyodrębniła pozycję „Pozostałe należności długoterminowe i rozliczenia międzyokresowe kosztów” w kwocie 1 196 tysięcy złotych, w której zostały ujęte długoterminowe rozliczenia z tytułu gwarancji bankowych i ubezpieczeniowych.

12.7. Aktywa finansowe długoterminowe

	<i>30 września 2013</i> <i>(niebadane)</i>	<i>31 grudnia 2012</i>
Akcje/udziały w pozostałych jednostkach, w tym:	369	366
Akcje/udziały w pozostałych spółkach notowanych na giełdzie	350	347
Akcje/udziały w pozostałych spółkach nie notowanych na giełdzie	19	19
Udzielone pożyczki długoterminowe	–	–
Lokaty długoterminowe, w tym:	926	1 444
- stanowiące zabezpieczenie udzielonych Grupie gwarancji bankowych	926	1 444
Inne aktywa finansowe długoterminowe, w tym:	33 439	118 283
Należność z tytułu zwrotu akcji spółki ENERGOMONTAŻ – POŁUDNIE S.A.	27 412	98 110
Należność z tytułu udzielonej pożyczki spółce HYDROBUDOWA S.A. w upadłości likwidacyjnej	5 902	20 164
Inne aktywa finansowe długoterminowe	125	9
	34 734	120 093

W sprawozdaniu z sytuacji finansowej Grupa wyodrębniła pozycję „Inne aktywa finansowe długoterminowe”, w której zaprezentowała należność z tytułu zwrotu akcji spółki ENERGOMONTAŻ – POŁUDNIE S.A. w kwocie 27 412 tysięcy złotych oraz należności z tytułu pożyczki udzielonej spółce Hydrobudowa S.A. w upadłości układowej w kwocie 5 902 tysiące złotych, o których mowa w nocie 24 niniejszego skróconego śródrocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego. Zmiana wartości należności w porównaniu do kwoty wykazanej na dzień 31 grudnia 2012 roku wynika z wyceny tej należności zgodnie z koncepcją zamortyzowanego kosztu, przy uwzględnieniu założeń, o których mowa w nocie 5 niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

12.8. Zapasy

	30 września 2013 <i>(niebadane)</i>	31 grudnia 2012
Materialy:		
Według ceny nabycia	31 195	34 540
Według wartości netto możliwej do uzyskania	24 642	27 601
Towary:		
Według ceny nabycia/kosztu wytworzenia	1 279	1 195
Według wartości netto możliwej do uzyskania	1 279	1 195
Produkty gotowe:		
Według ceny nabycia/kosztu wytworzenia	350	344
Według wartości netto możliwej do uzyskania	343	319
Zapasy ogółem, według niższej z dwóch wartości: ceny nabycia/kosztu wytworzenia oraz wartości netto możliwej do uzyskania	26 264	29 115

12.9. Lokaty krótkoterminowe

	30 września 2013 <i>(niebadane)</i>	31 grudnia 2012
Lokaty krótkoterminowe, w tym:	5 184	6 367
- stanowiące zabezpieczenie zobowiązań wynikający z akredytywy	-	-
- stanowiące zabezpieczenie roszczeń beneficjenta gwarancji	4 862	6 367
	5 184	6 367

Lokaty krótkoterminowe są środkami pieniężnymi Grupy zdeponowanymi w bankach na różne okresy, od trzech miesięcy do jednego roku. Grupa klasyfikuje lokaty do aktywów długo- lub krótkoterminowych wg terminu zapadalności.

12.10. Inne aktywa finansowe krótkoterminowe

	30 września 2013 <i>(niebadane)</i>	31 grudnia 2012
Inne aktywa finansowe krótkoterminowe, w tym:	-	10 500
Zaliczka na poczet nabycia prawa do pożyczki	-	10 500
Odpis aktualizujący wartość zaliczki na poczet nabycia prawa do pożyczki	-	-
	-	10 500

W dniu 18 kwietnia 2012 roku jednostka dominująca zawarła z Olenia Ltd umowę przedwstępną sprzedaży/zakupu 50% udziałów spółki Bioelektrownia Szarlej Sp. z o.o. oraz przelewu praw do wierzytelności w postaci pożyczki udzielonej tej spółce. Łączna kwota zaliczki zapłaconej przez RAFAKO S.A. w związku z zawartą umową wyniosła 16 176 tysięcy złotych (z czego 5 676 tysięcy złotych w odniesieniu do udziałów zaprezentowanych jako pozostałe aktywa niefinansowe, 10 500 tysięcy złotych w odniesieniu do pożyczki zaprezentowanych jako inne aktywa finansowe). Bioelektrownia Szarlej Sp. z o.o. to spółka celowa utworzona w celu budowy elektrowni biogazowej finansowanej ze środków własnych, pozyskanych od inwestorów w formie pożyczki, oraz z przyznanej dotacji. W związku z pisemną informacją uzyskaną od pełnomocnika Olenia Ltd status inwestycji kształtuje się następująco:

- mając na uwadze problemy administracyjne, Bioelektrownia Szarlej Sp. z o.o. wypowiedziała umowę z wykonawcą budowy,
- w konsekwencji spowodowało to opóźnienie w realizacji prac oraz wypowiedzenie umowy o dofinansowanie projektu,
- w odniesieniu do zaistniałej sytuacji, Bioelektrownia Szarlej Sp. z o.o. zatrudniła niezależnego doradcę – lidera na rynku przygotowania i realizacji inwestycji dotyczących energii odnawialnej, który przygotował model realizacji i finansowania inwestycji, uwzględniający zaistniałe okoliczności. Przewiduje on wznowienie inwestycji jesienią 2013 roku oraz jej zakończenie w roku 2015.

Ze względu na status realizacji inwestycji opisany powyżej, Zarząd RAFAKO S.A. w trzecim kwartale 2013 roku ocenił, że ryzyko nierealizowalności powyższych aktywów istotnie wzrosło i podjął decyzję o objęciu wartości inwestycji odpisem aktualizującym w pełnej wysokości.

12.11. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

	<i>30 września 2013</i> <i>(niebadane)</i>	<i>31 grudnia 2012</i>	<i>30 września 2012</i> <i>(niebadane)</i>
Środki pieniężne w banku i w kasie	10 176	38 157	21 816
Lokaty krótkoterminowe do 3 miesięcy, w tym:	19 286	30 586	23 096
- stanowiące zabezpieczenie zobowiązań warunkowych	-	582	-
	<u>29 462</u>	<u>68 743</u>	<u>44 912</u>

w tym: środki pieniężne o ograniczonej możliwości dysponowania

1 071	872	1 361
-------	-----	-------

Środki pieniężne w banku są oprocentowane według zmiennych stóp procentowych, których wysokość zależy od wysokości stawek depozytowych na rynku międzybankowym. Lokaty krótkoterminowe, klasyfikowane jako środki pieniężne, są dokonywane na różne okresy, od jednego dnia do jednego miesiąca, w zależności od aktualnego zapotrzebowania spółek wchodzących w skład Grupy na środki pieniężne i są oprocentowane według ustalonych z bankiem stóp procentowych.

Grupa posiada środki pieniężne o ograniczonej możliwości dysponowania, do których zalicza otrzymane w ramach przyznaných dotacji środki pieniężne ulokowane na wyodrębnionych rachunkach bankowych, które Grupa może wykorzystywać do uregulowania zobowiązań wynikających z realizowanych projektów.

12.12. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności i rozliczenia międzyokresowe kosztów - krótkoterminowe

	<i>30 września 2013</i> <i>(niebadane)</i>	<i>31 grudnia 2012</i>
Należności z tytułu dostaw i usług, w tym:	254 099	288 916
Należności z tytułu dostaw i usług od jednostek powiązanych	4 060	-
Należności z tytułu dostaw i usług od pozostałych jednostek	250 039	288 916
Należności z tytułu podatku dochodowego	5 616	21 510
Pozostałe należności i rozliczenia międzyokresowych kosztów, w tym:	364 600	347 207
Zaliczki udzielone podmiotom powiązanim	-	-
Zaliczki udzielone pozostałym podmiotom	31 525	28 619
Należności budżetowe	6 425	25 103
Rozliczenia z Zakładowym Funduszem Świadczeń Socjalnych	811	133
Rozliczenie kosztów ubezpieczenia rzeczowego	301	1 122
Należności sporne	76 386	76 386
Koszty przyszłych okresów	1 216	619
Kaucje	228 560	192 760
Należności z tytułu naliczonych kar umownych	2 761	4 263
Rozliczenia międzyokresowe z tytułu gwarancji bankowych i ubezpieczeniowych	15 570	17 925
Pozostałe	1 045	277
Pozostałe należności od podmiotów powiązanych	-	-
Należności ogółem (netto)	<u>624 315</u>	<u>657 633</u>
Odpis aktualizujący wartość należności	46 275	45 133
Należności brutto	<u>670 590</u>	<u>702 766</u>

Należności budżetowe obejmują przede wszystkim należności z tytułu podatku VAT zarówno krajowego, jak i zagranicznego. Na dzień 31 grudnia 2012 roku należności te obejmowały należności z tytułu CIT w kwocie 21 510 tysięcy złotych.

Należności handlowe krótkoterminowe wykazane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej na dzień 30 września 2013 roku w kwocie 254 099 tysięcy złotych dotyczą kontraktów handlowych z krajowymi oraz zagranicznymi kontrahentami. Największe pozycje w tej grupie stanowią przede wszystkim należności od następujących kontrahentów:

- ALSTOM Power Sp. z o.o. w kwocie 107 067 tysięcy złotych (patrz nota 23),
- PGE Górnictwo i Energetyka Elektrownia Belchatów w kwocie 28 536 tysięcy złotych,
- Polski Koncern Naftowy ORLEN S.A. w kwocie 24 459 tysięcy złotych,
- ENEA Wytwarzanie S.A. w kwocie 15 151 tysięcy złotych.

Należności z tytułu kaucji na dzień 30 września 2013 roku wynosiły 228 560 tysięcy złotych. Największe pozycje w tej grupie należności stanowią kaucje będące zabezpieczeniem kontraktu dotyczącego usługi, wykonywanej na zasadzie „pod klucz”, obiektu składającego się z bloku energetycznego nr 5 oraz bloku energetycznego nr 6 w PGE Elektrownia Opole S.A. wraz z urządzeniami i wyposażeniem, jak również związanymi z nimi budynkami oraz budowlami, które na dzień 30 września 2013 roku wynosiły 127 297 tysięcy złotych.

Znaczący wpływ miały tutaj też kaucje wpłacone w związku z realizacją kontraktów dla EDF Polska CUW Sp. z o.o. na zaprojektowanie, wykonanie i uruchomienie instalacji odsiarczania spalin metodą moką według technologii wapienno gipsowej w Elektrociepłowni Gdynia, Elektrociepłowni Gdańsk, Elektrociepłowni Wrocław oraz EDF Kraków S.A. o łącznej wartości 47 369 tysięcy złotych.

Wzrost poziomu stanu należności z tytułu kaucji w okresie 9 miesięcy 2013 roku wynikał z podpisania następujących umów:

- w 2013 roku oferta złożona przez konsorcjum RAFAKO S.A. i MOSTOSTAL Warszawa S.A. została wybrana przez TAURON Wytwarzanie S.A. jako najkorzystniejsza i dotyczy kontraktu na „Budowę bloku energetycznego o mocy 800 - 910 MW na parametry nadkrytyczne w Elektrowni Jaworzno III”; wartość wpłaconych kaucji w związku z ustanowieniem zabezpieczenia realizacji kontraktu na dzień 30 września 2013 roku wynosi 8 278 tysięcy złotych;
- w dniu 31 maja 2010 roku została podpisana umowa pomiędzy jednostką dominującą i Elektrownią Stalowa Wola S.A., przedmiotem której jest wykonanie w formule „pod klucz” budowy instalacji do produkcji energii elektrycznej w Elektrowni Stalowa Wola; wartość wpłaconych kaucji w związku z ustanowieniem zabezpieczenia realizacji kontraktu na dzień 30 września 2013 roku wynosi 4 791 tysięcy złotych;
- w dniu 22 maja 2013 roku została podpisana umowa pomiędzy jednostką dominującą i PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A., przedmiotem której jest modernizacja instalacji odsiarczania spalin na blokach nr 5 i 6 w PGE GiEK S.A. oddział Elektrownia Belchatów; wartość wpłaconych kaucji w związku z ustanowieniem zabezpieczenia realizacji kontraktu na dzień 30 września 2013 roku wynosi 8 278 tysięcy złotych;
- w dniu 14 września 2011 roku została podpisana umowa pomiędzy jednostką dominującą i PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A., przedmiotem której jest zwiększenie w PGE Elektrociepłowni Kielce produkcji zielonej energii elektrycznej poprzez rozbudowę istniejących mocy wytwórczych o upustowo-kondensacyjną turbinę parową i wymiennik ciepłowniczy, współpracujących z posiadany kotłem parowym OS-20 opalanym biomasą; wartość wpłaconych kaucji w związku z ustanowieniem zabezpieczenia realizacji kontraktu na dzień 30 września 2013 roku wynosi 2 324 tysiące złotych.

W pozycji należności z tytułu kaucji ujęte są także kaucje zawarte pod akredytywy w kwocie 5 285 tysięcy złotych. Akredytywy są otwierane na rzecz dostawców jako zabezpieczenie przyszłych płatności. Są one otwierane na pełną wartość kontraktu/zamówienia bądź też jego wybraną część. Termin obowiązywania akredytywy jest uzależniony od terminów realizacji kontraktu/zamówienia.

Istotną pozycję wykazaną w pozostałych należnościach stanowią zaliczki, które na dzień 30 września 2013 roku wynosiły 31 525 tysięcy złotych, w tym:

- zaliczki na rzecz spółki Termokimik Corporation SPA w kwocie 13 237 tysięcy złotych,
- zaliczki na rzecz spółki Wallstein Ingenieur Gesellschaft GmbH w kwocie 7 070 tysięcy złotych.

Należności sporne wykazane w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej na dzień 30 września 2013 roku na kwotę 76 386 tysięcy złotych zostały szerzej opisane w nocie 23 niniejszego skróconego skonsolidowanego śródrocznego sprawozdania finansowego.

12.13. Odpisy aktualizujące wartość skonsolidowanych aktywów

	<i>Akcje/udziały*</i>	<i>Pozostałe aktywa finansowe**</i>	<i>Pozostałe aktywa niefinansowe</i>	<i>Zapasy***</i>	<i>Należności****</i>
1 stycznia 2013	(24 252)	(59 852)	–	(6 964)	(45 133)
Utworzenie	(40)	(104 305)	(5 676)	(803)	(18 341)
Wykorzystanie/rozwiązanie	–	–	–	1 207	17 199
30 września 2013 (<i>niebadane</i>)	<u>(24 292)</u>	<u>(164 157)</u>	<u>(5 676)</u>	<u>(6 560)</u>	<u>(46 275)</u>
1 stycznia 2012	(24 109)	–	–	(6 330)	(64 949)
Utworzenie	–	–	–	(5 544)	(17 619)
Wykorzystanie/rozwiązanie	–	(59 852)	–	217	36 279
Utrata kontroli nad jednostką zależną	–	–	–	4 746	3 427
30 września 2012 (<i>niebadane</i>)	<u>(24 109)</u>	<u>(59 852)</u>	<u>–</u>	<u>(6 911)</u>	<u>(42 862)</u>

* odpisy aktualizujące wartość udziałów/akcji w spółkach dotyczą udziałów/akcji w spółkach postawionych w stan upadłości oraz aktualizacji wartości udziałów

** odpisy aktualizujące wartość pozostałych aktywów finansowych dotyczą przede wszystkim odpisów dot. należności od jednostek znajdujących się w procesie upadłości układowej

*** utworzenie oraz rozwiązanie odpisów aktualizujących wartość zapasów ujmowane jest w koszcie wytworzenia produktów i usług

**** odpisy aktualizujące wartość należności długo- i krótkoterminowych handlowych oraz pozostałych należności, w tym należności z tytułu kar umownych

12.14. Kapitał podstawowy

W okresie 9 miesięcy zakończonym 30 września 2013 roku i analogicznym okresie roku ubiegłego kapitał podstawowy jednostki dominującej nie uległ zmianie i wynosił 139 200 000 złotych i dzielił się na 69 600 000 akcji zwykłych o wartości nominalnej 2,00 złote każda następujących serii:

<i>Kapitał akcyjny</i>	<i>Liczba akcji w szt.</i>	<i>Wartość akcji w tys. zł</i>
Akcje serii A	900 000	1 800
Akcje serii B	2 100 000	4 200
Akcje serii C	300 000	600
Akcje serii D	1 200 000	2 400
Akcje serii E	1 500 000	3 000
Akcje serii F	3 000 000	6 000
Akcje serii G	330 000	660
Akcje serii H	8 070 000	16 140
Akcje serii I	52 200 000	104 400
	<u>69 600 000</u>	<u>139 200</u>

Wszystkie wyemitowane akcje posiadają wartość nominalną wynoszącą 2,00 złote i zostały objęte w zamian za wkłady pieniężne.

12.15. Zysk/(strata) przypadający na jedną akcję

Zysk/(strata) podstawowy przypadający na jedną akcję oblicza się poprzez podzielenie skonsolidowanego zysku/(straty) netto przypadającego na zwykłych akcjonariuszy jednostki dominującej przez średnią ważoną liczbę wyemitowanych akcji zwykłych jednostki dominującej występujących w ciągu okresu.

Poniżej przedstawione zostały dane dotyczące zysku/(straty) oraz akcji, które posłużyły do wyliczenia podstawowego zysku/(straty) na jedną akcję:

	<i>Okres 9 miesięcy zakończony 30 września 2013 (niebadane)</i>	<i>Okres 9 miesięcy zakończony 30 września 2012 (niebadane)</i>
Zysk/(strata) netto z działalności kontynuowanej	(132 422)	(2 602)
Zysk/(strata) z działalności zaniechanej	–	–
Zysk/(strata) netto	(132 422)	(2 602)
Zysk/(strata) netto przypadający na zwykłych akcjonariuszy, zastosowany do obliczenia zysku/(straty) na jedną akcję	<u>(133 220)</u>	<u>34 519</u>
Średnia ważona liczba wyemitowanych akcji zwykłych zastosowana do obliczenia podstawowego zysku/(straty) na jedną akcję	69 600 000	69 600 000
Wpływ rozwodnienia:	–	–
Opcje na akcje	–	–
Umarzalne akcje uprzywilejowane	–	–
Skorygowana średnia ważona liczba akcji zwykłych zastosowana do obliczenia rozwodnionego zysku/(straty) na jedną akcję	<u>69 600 000</u>	<u>69 600 000</u>
Zysk/(strata) na jedną akcję		
– podstawowy z zysku/(straty) za okres	<u>(1,91)</u>	<u>0,50</u>

Grupa nie prezentuje zysku rozwodnionego na jedną akcję za okres 9 miesięcy 2013 roku zakończony 30 września 2013 roku, ponieważ nie posiada instrumentów finansowych powodujących rozwodnienie akcji.

12.16. Świadczenia pracownicze po okresie zatrudnienia oraz inne świadczenia

Na podstawie prognozy wyceny dokonanej na koniec okresu obrachunkowego przez profesjonalną firmę aktuarialną Grupa tworzy rezerwę na wartość bieżącą zobowiązania z tytułu odpraw emerytalnych, nagród jubileuszowych oraz ZFŚS. Kwotę tej rezerwy oraz uzgodnienie przedstawiające zmiany stanu w ciągu okresu obrotowego przedstawiono w poniższej tabeli:

	<i>30 września 2013</i> <i>(niebadane)</i>	<i>31 grudnia 2012</i>
Na dzień 1 stycznia	24 133	29 031
Koszty odsetek	698	1 174
Koszty bieżącego zatrudnienia	797	967
(Zyski)/straty aktuarialne	1 707	2 478
Wypłacone świadczenia	(2 059)	(2 595)
Utrata kontroli nad jednostką zależną	–	(6 922)
Koniec okresu	25 276	24 133
Rezerwy długoterminowe	23 401	22 223
Rezerwy krótkoterminowe	1 875	1 910

Główne założenia przyjęte do wyceny świadczeń pracowniczych na dzień sprawozdawczy są następujące:

	<i>30 września 2013</i> <i>(niebadane)</i>	<i>31 grudnia 2012</i>
Stopa dyskontowa (%)	4	4
Wskaźnik rotacji pracowników (%)	5	5
Przewidywana stopa wzrostu wynagrodzeń (%)	4	4

12.17. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania - długoterminowe

	<i>30 września 2013</i> <i>(niebadane)</i>	<i>31 grudnia 2012</i>
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług		
Zobowiązania wobec jednostek powiązanych	68	61
Zobowiązania wobec pozostałych jednostek	13 453	17 382
	13 521	17 443
Zobowiązania z tytułu inwestycji	2 317	2 861
	2 317	2 861
Zobowiązania finansowe		
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	1 247	1 012
	1 247	1 012
Pozostałe zobowiązania		
Naliczone zobowiązania z tytułu niewypłaconej premii	958	1 101
Rezerwy na koszty napraw gwarancyjnych	3 271	10 793
	4 229	11 894

12.18. Rezerwy, zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania - krótkoterminowe

	<i>30 września 2013</i>	<i>31 grudnia 2012</i>
	<i>(niebadane)</i>	
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług		
Zobowiązania wobec jednostek powiązanych	3 608	3 128
Zobowiązania wobec pozostałych jednostek	208 486	237 395
	212 094	240 523
Pozostałe zobowiązania finansowe		
Wycena instrumentów pochodnych	–	–
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	564	559
Pozostałe zobowiązania finansowe	–	–
	564	559
Zobowiązania z tytułu inwestycji w aktywa trwale	1 235	5 511
	1 235	5 511
Zobowiązania z tytułu kredytów bankowych	298 863	291 987
	298 863	291 987
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego	53	53
	53	53
	<i>30 września 2013</i>	<i>31 grudnia 2012</i>
	<i>(niebadane)</i>	
Pozostałe zobowiązania		
Podatek VAT	2 030	1 885
Podatek dochodowy od osób fizycznych	1 928	1 835
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń społecznych	7 672	7 598
Pozostałe zobowiązania z tytułu podatków, cel i ubezpieczeń	47	6
Rozliczenia z Zakładowym Funduszem Świadczeń Socjalnych	9	14
Zobowiązania wobec pracowników z tytułu wynagrodzeń	9 623	9 200
Rezerwy na koszty niewykorzystanych urlopów	2 871	2 669
Rezerwy na koszty premii	346	8 240
Rezerwy na koszty napraw gwarancyjnych	10 278	2 003
Zobowiązania z tytułu udzielonych gwarancji finansowych i poręczeń	917	854
Rezerwa na koszty niezafakturowanych usług i materiałów	13 206	5 100
Rezerwa na badanie bilansu	96	126
Pozostałe zobowiązania	5 353	1 751
	54 376	41 281

13. Cele i zasady zarządzania ryzykiem finansowym

Cele i zasady zarządzania ryzykiem finansowym nie uległy zmianie w stosunku do opublikowanych w ostatnim skonsolidowanym rocznym sprawozdaniu finansowym za 2012 rok.

14. Instrumenty finansowe

Wartość bilansową klas i kategorii instrumentów finansowych na dzień 30 września 2013 roku oraz 31 grudnia 2012 roku prezentują poniższe tabele.

	<i>Wartość bilansowa</i>	
	<i>30 września 2013 (niebadane)</i>	<i>31 grudnia 2012</i>
Aktywa wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	36	53
Jednostki uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych	–	–
Instrumenty pochodne	36	53
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	350	347
Udziały i akcje długoterminowe	350	347
Pożyczki i należności	605 042	699 774
Należności z tytułu dostaw i usług	257 786	289 771
Pozostałe należności	307 707	273 409
Pożyczki udzielone	–	–
Lokaty długoterminowe	926	1 444
Lokaty krótkoterminowe	5 184	6 367
Inne aktywa finansowe długoterminowe	33 439	118 283
Inne aktywa finansowe krótkoterminowe	–	10 500
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	29 462	68 743
	634 890	768 917
	634 890	768 917

	<i>Wartość bilansowa</i>	
	<i>30 września 2013 (niebadane)</i>	<i>31 grudnia 2012</i>
Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	–	–
Instrumenty pochodne	–	–
Zobowiązania finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	528 030	558 325
Kredyty i pożyczki	298 863	291 987
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług (w tym inwestycyjne)	229 167	266 338
Pozostałe zobowiązania finansowe	–	–
Zobowiązania z tytułu gwarancji, factoringu i wyłączone z zakresu MSR 39	1 811	1 571
Zobowiązania z tytułu leasingu i umów dzierżawy z opcją zakupu	1 811	1 571
	529 841	559 896
	529 841	559 896

15. Instrumenty pochodne

Na dzień 30 września 2013 roku Grupa Kapitałowa posiadała nierozliczone transakcje walutowe typu forward. Były to transakcje sprzedaży EUR w kwocie 5 000 tysięcy EUR.

Transakcje walutowe typu forward zostały zawarte w związku z realizowanymi kontraktami handlowymi denominowanymi w EUR, w oparciu o warunki rynkowe nie odbiegające od warunków powszechnie stosowanych dla tego typu transakcji finansowych.

Spółki Grupy Kapitałowej nie stosują rachunkowości zabezpieczeń, niemniej jednak stosowane transakcje nie mają charakteru spekulacyjnego, a ich celem jest efektywne zabezpieczenie transakcji kupna/sprzedaży denominowanych w walucie. W związku z powyższym Grupa ujmuje efekt wyceny/realizacji instrumentów podobnie jak różnice kursowe, w ramach działalności operacyjnej (przychodów oraz kosztów).

16. Rezerwy na koszty

16.1. Rezerwa na koszty z tytułu nieterminowej realizacji lub niedotrzymania gwarantowanych parametrów technicznych umów o usługę budowlaną

W okresie 9 miesięcy zakończonym 30 września 2013 roku Grupa Kapitałowa RAFAKO dokonała weryfikacji stanu rezerw na koszty z tytułu nieterminowej realizacji umów na kilku realizowanych kontraktach. Korzystając z najbardziej aktualnej wiedzy na temat realizowanych umów oraz na bazie rozliczenia zakończonych umów, Zarząd jednostki dominującej ustalił poziom rezerw na koszty z tytułu nieterminowej realizacji na poziomie 54 817 tysięcy złotych.

16.2. Zmiana stanu rezerw, zobowiązań i rozliczeń międzyokresowych wykazanych w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej Grupy Kapitałowej

	Rezerwa na przewidywane straty na kontraktach*	Rezerwa na nagrody jubileuszowe i odprawy emerytalne	Rezerwa na urlopy**	Rezerwa na naprawy gwarancyjne**	Rezerwa na koszty kar kontraktowych*	Rezerwa na premie**	Rezerwa na zobowiązania publiczno-prawne**	Pozostałe rezerwy**
1 stycznia 2013	31 831	24 133	2 669	12 796	64 584	9 341	175	260
Utworzenie rezerwy	21 700	1 196	280	7 476	16 568	3 997	–	186
Rozwiązanie/ wykorzystanie rezerwy	(15 647)	(53)	(78)	(6 723)	(26 335)	(12 034)	(175)	(297)
30 września 2013 (niebadane)	37 884	25 276	2 871	13 549	54 817	1 304	–	149
1 stycznia 2012	39 631	29 031	4 311	15 514	50 072	13 989	4 027	2 069
Utworzenie rezerwy	17 039	696	2 080	7 930	32 650	14 698	253	4 390
Rozwiązanie/ wykorzystanie rezerwy	(14 776)	(72)	(189)	(7 263)	(32 681)	(22 149)	–	(493)
Utrata kontroli nad jednostką zależną	(14 074)	(6 907)	(2 857)	(4 392)	–	–	–	(5 667)
30 września 2012 (niebadane)	27 820	22 748	3 345	11 789	50 041	6 538	4 280	299

* powyższe kwoty wynikają z wyceny umów o usługę budowlaną opisanych w nocie 11.

** powyższe rezerwy prezentowane są w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jako pozostałe zobowiązania

17. Kredyty i pożyczki

W okresie 9 miesięcy zakończonym 30 września 2013 roku spółki Grupy Kapitałowej wykazywały zobowiązania z tytułu kredytów bankowych i pożyczek w wysokości 298 863 tysiące złotych.

<i>Kredyty i pożyczki krótkoterminowe</i>	<i>Zabezpieczenie</i>	<i>Inne</i>	<i>Waluta</i>	<i>Efektywna stopa procentowa</i>	<i>Termin spłaty</i>	<i>Zobowiązania z tytułu kredytów bankowych i pożyczek</i>	
						<i>30 września 2013 (niebadane)</i>	<i>31 grudnia 2012</i>
Kredyty krótkoterminowe:							
PKO BP S.A.	weksel własny in blanco wraz z deklaracją wekslową, przelew wierzycelności z kontraktów*, klauzula potrącenia wierzycelności z rachunków RAFAKO S.A.**	Umowa kredytu odnawialnego w rachunku bieżącym na kwotę 300 milionów złotych	PLN	WIBOR 1M + marża	20.12.2013	298 847	291 987
						298 847	291 987
Otrzymane pożyczki krótkoterminowe:							
PBG DOM Sp. z o.o.***	–	Umowa pożyczki pieniężnej	PLN	WIBOR 3M + marża	31.10.2013	16	–
						16	–

* zabezpieczenie udzielonego kredytu stanowią należności z kontaktów realizowanych przez jednostkę dominującą, w tym: przelew wierzycelności z kontraktów realizowanych na rzecz PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A. na modernizację i remont elementów w Elektrowni Belchatów, w Elektrociepłowni Kielce oraz wierzycelności kontraktu realizowanego na rzecz Elektrowni Polaniec;

** na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego RAFAKO S.A. ustanowiło hipotekę na nieruchomościach jednostki dominującej (za wyjątkiem mieszkań i budynków mieszkalnych) na łączną kwotę ok. 300 milionów złotych, która ma stanowić dodatkowe zabezpieczenie udzielonego przez bank PKO BP S.A. kredytu;

*** jednostka powiązana; kwota dotyczy zobowiązania z tytułu naliczonych odsetek od otrzymanej pożyczki.

Jednostka dominująca przewiduje przedłużenie umowy kredytowej na kolejne okresy. Sytuację kredytową Grupy Kapitałowej RAFAKO należy analizować w powiązaniu z notą 2 dotyczącą kontynuacji działalności Grupy.

18. Zarządzanie kapitałem

Zarządzanie kapitałem przez Grupę Kapitałową ma na celu zapewnienie możliwie wysokiego poziomu bezpieczeństwa działalności operacyjnej przy jednoczesnym minimalizowaniu kosztów pozyskiwania źródeł finansowania. Zabezpieczenie stabilnego rozwoju Grupy wymaga utrzymywania odpowiedniej relacji pomiędzy własnym i obcymi kapitałami oraz efektywnego zarządzania nadwyżkami finansowymi. Grupa analizuje strukturę kapitału poprzez wskaźnik kapitalizacji (udział kapitału własnego w sumie źródeł finansowania).

	<i>30 września 2013</i> <i>(niebadane)</i>	<i>31 grudnia 2012</i>
Udział zadłużenia w kapitale własnym		
Kapitał własny przypisany akcjonariuszom jednostki dominującej	284 323	419 118
Kapitał obcy (kredyt bankowy)	298 863	291 987
Suma bilansowa	1 127 244	1 306 411
Wskaźnik kapitalizacji	0,25	0,32

19. Emisja, wykup i spłata dłużnych i kapitałowych papierów wartościowych

Jednostki objęte konsolidacją w okresie 9 miesięcy zakończonym 30 września 2013 roku nie przeprowadzały emisji, wykupu i spłat dłużnych i kapitałowych papierów wartościowych.

20. Wypłacone lub zadeklarowane dywidendy

Spółki Grupy Kapitałowej nie deklarowały wypłaty dywidendy ani nie wypłacały dywidendy. Zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa dywidenda może być wypłacona jedynie z zysku pojedynczych jednostek wchodzących w skład Grupy, a nie w oparciu o skonsolidowany wynik Grupy Kapitałowej.

21. Zobowiązania inwestycyjne

Na dzień 30 września 2013 roku jednostki wchodzące w skład Grupy Kapitałowej RAFAKO wykazywały zobowiązania z tytułu nabycia rzeczowych aktywów trwałych w kwocie 3 552 tysiące złotych. Ponadto jednostki Grupy posiadały podpisane umowy dotyczące planowanych w 2013 roku nakładów inwestycyjnych, które nie zostały na dzień zakończenia okresu sprawozdawczego ujęte w księgach rachunkowych na łączną kwotę 154 tysiące złotych. Umowy te dotyczyły głównie inwestycji w budynki i budowlę oraz maszyny i urządzenia produkcyjne.

22. Zmiany pozycji pozabilansowych, informacje o udzieleniu przez jednostkę poręczeń kredytu, pożyczki lub udzieleniu gwarancji

	<i>30 września 2013</i> <i>(niebadane)</i>	<i>31 grudnia 2012</i>
Należności z tytułu gwarancji bankowych otrzymanych w głównej mierze jako zabezpieczenie wykonania umów handlowych, w tym:	192 382	171 669
- od jednostek powiązanych	-	-
Należności z tytułu otrzymanych poręczeń, w tym:	7 600	7 600
- od jednostek powiązanych	-	-
Weksle otrzymane jako zabezpieczenie, w tym:	46 555	49 700
- od jednostek powiązanych	-	12 338
Akredytywy	1 946	3 257
Blokady na rachunkach bankowych podwykonawców	-	-
	248 483	232 226

	<i>30 września 2013</i> <i>(niebadane)</i>	<i>31 grudnia 2012</i>
Zobowiązania z tytułu gwarancji bankowych udzielonych w głównej mierze jako zabezpieczenie wykonania umów handlowych, w tym:	297 299	490 421
- na rzecz jednostek powiązanych	-	-
Zobowiązania z tytułu udzielonych poręczeń, w tym:	1 299	-
- na rzecz jednostek powiązanych	-	-
Weksle wydane pod zabezpieczenie, w tym:	24 021	5 181
- na rzecz jednostek powiązanych	-	-
Akredytywy	5 999	1 881
	328 618	497 483

W okresie 9 miesięcy 2013 roku Grupa Kapitałowa RAFAKO zanotowała spadek poziomu zobowiązań warunkowych w kwocie 168 865 tysięcy złotych, w tym spadek zobowiązań z tytułu gwarancji w kwocie 193 122 tysiące złotych oraz wzrost zobowiązań z tytułu akredytyw w kwocie 4 118 tysięcy złotych i wzrost z tytułu weksli wydanych pod zabezpieczenie o 18 840 tysięcy złotych. W okresie 9 miesięcy 2013 roku na zlecenie spółek Grupy Kapitałowej RAFAKO banki oraz instytucje ubezpieczeniowe udzieliły kontrahentom gwarancji, głównie gwarancji z tytułu dobrego wykonania umowy, w kwocie 23 942 tysiące złotych oraz gwarancji przetargowych, w kwocie 16 049 tysięcy złotych. Największą pozycją w tej grupie zobowiązań stanowi gwarancja przetargowa na kwotę 10 milionów złotych, wystawiona w pierwszym kwartale 2013 roku w związku z udziałem w przetargu na budowę bloków energetycznych. Największą pozycją wśród gwarancji udzielonych, które wygasły w okresie pierwszych 9 miesięcy 2013 roku była gwarancja zwrotu zaliczki w kwocie 79 310 tysięcy złotych, związana z kontraktem dotyczącym budowy bloków energetycznych.

W okresie 9 miesięcy 2013 roku Grupa odnotowała wzrost poziomu należności warunkowych w kwocie 16 257 tysięcy złotych, w tym spadek poziomu należności z tytułu weksli otrzymanych pod zabezpieczenia należytego wykonania umów w wysokości 3 145 tysięcy złotych. W okresie 9 miesięcy zakończonym 30 września 2013 roku nastąpił wzrost poziomu należności z tytułu otrzymanych gwarancji bankowych i ubezpieczeniowych w kwocie 20 713 tysięcy złotych. Największą pozycję wśród gwarancji otrzymanych w okresie 9 miesięcy 2013 roku stanowią gwarancje dobrego wykonania umów.

23. Sprawy sporne, postępowania sądowe

Poniżej zaprezentowano kluczowe sprawy sporne oraz postępowania sądowe prowadzone przez Spółki Grupy Kapitałowej, w tym dotyczące należności od Grupy Alstom.

W dniu 3 listopada 2009 roku jednostka dominująca wniosła do Sądu Okręgowego w Warszawie, XX Wydziału Gospodarczego pozew o zapłatę przeciwko ING Bankowi Śląskiemu S.A. RAFAKO S.A. w procesie żąda zwrotu bezpodstawnie wyegzekwowanej, przez ING Bank Śląski S.A., z jej rachunków kwoty 9 milionów złotych. Sąd I instancji w dniu 29 listopada 2010 roku wydał wyrok, którym zasądził od ING Banku Śląskiego S.A. na rzecz RAFAKO S.A. kwotę 8 996 566,00 złotych wraz z odsetkami ustawowymi oraz kosztami postępowania. Od wyroku Sądu I instancji pełnomocnik ING Banku Śląskiego S.A. złożył apelację. W dniu 12 października 2011 roku Sąd Apelacyjny w Warszawie po przeprowadzeniu rozprawy nie uznał zarzutów podniesionych w apelacji przez ING Bank Śląski S.A. za uzasadnione, ale z urzędu stwierdził, iż Sąd I instancji nie rozpoznał istoty sporu, uchylił wyrok i przekazał sprawę Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania. Obecnie sprawa toczy się przed Sądem Okręgowym w Warszawie, XX Wydziałem Gospodarczym. Wbrew przewidywaniom posiedzenie sądu z 5 listopada nie było ostatnim, a kolejne zaplanowano na 7 stycznia 2014 roku.

W lipcu 2010 roku ING Bank Śląski S.A. wniósł przeciwko RAFAKO S.A. i RAFAKO Engineering Sp. z o.o. do Sądu Okręgowego w Warszawie, XX Wydziału Gospodarczego pozew o zapłatę w postępowaniu nakazowym tytułem zwrotu kwoty wypłaconej w dniu 1 lutego 2010 roku beneficjentowi gwarancji wystawionej rzekomo przez ING Bank Śląski S.A. na zlecenie Fabryki Elektrofiltrów ELWO S.A. w upadłości. W ocenie ING Banku Śląskiego S.A., roszczenie wobec RAFAKO S.A. ma rzekomo wynikać z Umowy Kredytowej z dnia 25 czerwca 2008 roku. Dnia 9 czerwca 2011 roku Sąd Okręgowy w Warszawie, XX Wydział Gospodarczy wydał na rozprawie wyrok zaoczny zasądzając na rzecz ING Banku Śląskiego S.A. od RAFAKO S.A. kwotę 1 462 176,00 złotych wraz z odsetkami ustawowymi od 1 lutego 2010 roku oraz kwotę 80 326,00 złotych tytułem zwrotu kosztów procesu. W dniu 17 czerwca 2011 roku pomimo zawiadomienia przez pełnomocnika RAFAKO S.A. i RAFAKO Engineering Sp. z o.o. pełnomocnika ING Banku Śląskiego S.A. o złożeniu sprzeciwu – Komornik na wniosek ING Banku Śląskiego S.A. dokonał zajęcia rachunków bankowych RAFAKO S.A. Postanowieniem z dnia 22 czerwca 2011 roku Sąd Okręgowy w Warszawie, XX Wydział Gospodarczy na wniosek pełnomocnika Pozwanych Spółek zawiesił rygor natychmiastowej wykonalności zawarty w wyroku zaocznym uznając, że istnieją poważne wątpliwości co do zasadności wydania wyroku zaocznego. W wyniku działań podjętych przez pełnomocnika Pozwanych Spółek z kwot wyegzekwowanych przez Komornika od RAFAKO S.A. na rzecz ING Banku Śląskiego S.A. została przelana kwota 128 392,90 złotych, zaś kwota 1 687 856,93 złotych została przekazana do depozytu sądowego. W dniu 21 marca 2012 roku w sprawie został ogłoszony wyrok, w którym Sąd uchylił wyrok zaoczny w całości, zasądził solidarnie na rzecz ING Banku Śląskiego S.A. od RAFAKO S.A. i RAFAKO Engineering Sp. z o.o. kwotę 1 333 783,10 złotych z ustawowymi odsetkami oraz ustawowe odsetki od kwoty 128 392,90 złotych, w pozostałym zakresie powództwo oddalił. Pełnomocnik RAFAKO S.A. złożył apelację, która na rozprawie 21 lutego 2013 roku została w całości oddalona i Sąd zasądził solidarnie od pozwanych spółek zwrot kosztów zastępstwa procesowego.

Nawiązując do opisywanych w poprzednich raportach finansowych sporów ze spółkami z Grupy Alstom RAFAKO S.A. informuje, iż w dniu 15 października podpisano ugodę, która kompleksowo reguluje zarówno zasady rozliczeń finansowych oraz zrzeczenie się wzajemnych roszczeń pomiędzy Spółką oraz Grupą Alstom, jak i zakres współpracy pomiędzy Spółką oraz grupą Alstom na projektach realizowanych przez jednostkę dominującą.

Kluczowe postanowienia ostatecznej Ugody są następujące:

- (i) Spółki z Grupy Alstom dokonają zapłaty na rzecz RAFAKO S.A. kwoty 23 mln EUR w terminie 10 dni od dnia wejścia w życie Ugody;
- (ii) Spółki z Grupy Alstom dokonają zapłaty na rzecz RAFAKO S.A. kwoty 20,5 mln EUR w terminie 30 dni późniejszego z następujących dwóch zdarzeń: (i) od dnia wejścia w życie Ugody albo (ii) od dnia wydania przez PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A. („PGE”) Polecenia Rozpoczęcia Prac zgodnie z umową dotyczącą budowy bloków nr 5 i 6 w Elektrowni Opole z dnia 15 lutego 2012 roku („Kontrakt Opole”);
- (iii) Zapłata ww. kwot na rzecz RAFAKO S.A. zabezpieczona ma być gwarancją korporacyjną spółki dominującej Grupy Alstom. Gwarancja ma być udzielona w terminie 30 dni od dnia wejścia w życie Ugody;
- (iv) RAFAKO S.A. oraz Grupa Alstom zrzekną się dotychczasowych wzajemnych roszczeń związanych z projektami Karlsruhe, Westfalen oraz projektem Belchatów oraz wycofają pozwy oraz wnioski o arbitraż złożone w związku z powyższymi sporami; oraz
- (v) Jednostka dominująca zobowiązała się do współpracy z Grupą Alstom w związku z Kontraktem Opole w tym do podzlecenia na rzecz Grupy Alstom części zakresu prac przypadających na Spółkę zgodnie z Kontraktem Opole. Szczegółowe zasady współpracy oraz zakres prac zleconych na rzecz Grupy Alstom uregulowany zostanie w umowie wielostronnej pomiędzy Grupą Alstom, Spółką, PGE oraz pozostałymi członkami konsorcjum, któremu przyznany został Kontrakt Opole („Umowa Wielostronna”) oraz w porozumieniu pomiędzy Grupą Alstom, a konsorcjum realizującym Kontrakt Opole („Porozumienie”).

Ugoda wejdzie w życie po spełnieniu się następujących warunków zawieszających:

- (i) podpisanie umowy podwykonawczej pomiędzy Grupą RAFAKO a Grupą Alstom dot. realizacji Kontraktu Opole;
- (ii) podpisanie Umowy Wielostronnej;
- (iii) podpisanie Porozumienia;
- (iv) spełnienie się wszystkich warunków zawieszających, które mogą uzależniać wejście w życie umów i porozumień wymienionych w pkt. (i) – (iii) powyżej.

Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania wszystkie warunki zawieszające ugodę zostały spełnione oraz zrealizowana została pierwsza transza płatności dla jednostki dominującej, tj. 23 mln EUR.

W dniach 6-7 listopada 2013 strony złożyły stosowne pisma wycofujące swoje pozwy i pozwy wzajemne w wyniku czego postępowanie przed sądem w Stuttgarcie (proj. Westfalen) zostało umorzone, zaś w odniesieniu do postępowań arbitrażowych jednostka dominująca oczekuje na formalne potwierdzenie ich zakończenia przez poszczególne trybunały arbitrażowe.

Po przeprowadzonej przez ZUS Odział w Rybniku kontroli doręczona została RAFAKO S.A. w dniu 17 listopada 2011 roku decyzja w przedmiocie przypisu składek na ubezpieczenie społeczne, Fundusz Pracy oraz Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych. ZUS zakwestionował dokonywane przez RAFAKO S.A. wypłaty ze środków Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych okolicznościowych kuponów podarunkowych. Z decyzji wynika zatem obowiązek zapłaty na rzecz ZUS kwoty w wysokości 2 369 923,72 złotych (bez odsetek). RAFAKO S.A. nie zgadzając się z ustaleniami zawartymi w treści decyzji zdecydowało o wniesieniu od niej odwołania do Sądu Okręgowego w Gliwicach IX Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych. Sąd uznał argumentację jednostki dominującej i wydał korzystne dla niej wyroki, od których ZUS złożył apelacje. Przewidywany termin rozprawy apelacyjnej to przełom 2013 i 2014 roku. Spółka RAFAKO S.A. jest przekonana, że sąd II instancji podtrzyma korzystne dla niej rozstrzygnięcia. W związku z uzyskaniem korzystnego dla jednostki dominującej wyroku sądowego, RAFAKO S.A. dokonało w 2012 roku rozwiązania utworzonej na ten cel rezerwy w kwocie 2 370 tysięcy złotych, a także rezerwy na odsetki z tego tytułu w kwocie 952 tysiące złotych.

Istotnym postępowaniem prowadzonym przez jednostkę dominującą jest postępowanie sądowe o odszkodowanie od firmy Donieckoblenergo z siedzibą na Ukrainie o wartości 11 500 tysięcy USD (38 151 tysięcy złotych) z powodu ostatecznego zaniechania realizacji budowy kotła przez klienta. W 2009 roku sąd pierwszej i drugiej instancji wydał korzystny dla RAFAKO S.A. wyrok, jednakże Wyższy Sąd Gospodarczy, po rozpatrzeniu skargi kasacyjnej strony pozwanej, uchylił te wyroki i przekazał sprawę do ponownego rozpatrzenia. W dniu 6 sierpnia 2010 roku jednostka dominująca otrzymała wyrok Izby Sądowej do spraw gospodarczych Sądu Najwyższego Ukrainy, na mocy którego pozytywnie została rozpatrzona skarga kasacyjna złożona przez Spółkę w dniu 2 marca 2010 roku i postanowiono utrzymać w mocy wyrok Donieckiego Apelacyjnego Sądu Gospodarczego z dnia 23 grudnia 2008 roku, w którym to orzeczeniu została zasądzona na rzecz RAFAKO S.A. tytułem odszkodowania, odsetek za zwłokę, kosztów sądowych i kosztów zastępstwa procesowego łącznie kwota 56,7 miliona hrywien, co w przeliczeniu stanowiło w dniu wniesienia powództwa kwotę około 11 500 tysięcy USD. Ze względu na niepewność skuteczności windykacji zasądzonej wierzytelności, Spółka nie ujęła powyższej kwoty w przychodach. Pełnomocnik RAFAKO S.A. poinformował, że w lipcu 2012 roku Sąd Gospodarczy okręgu Donieckiego wznowił rozpatrywanie sprawy ze względu na żądanie Donieckoblenergo uznania umowy z dnia 16 maja 1994 roku za nieważną. Zdaniem pełnomocnika nie ma żadnych nowych argumentów i dowodów dla uznania takiego żądania. Kolejna rozprawa przewidziana jest na grudzień 2013 roku.

24. Należności od jednostek powiązanych znajdujących się w procesie upadłości układowej

Grupa na dzień bilansowy wykazuje w sprawozdaniu z sytuacji finansowej należności netto od podmiotów powiązanych objęte postępowaniem upadłości układowej w kwocie 33 milionów złotych.

W dniu 20 grudnia 2011 roku Spółka RAFAKO S.A. zawarła ze spółką PBG S.A. („jednostka dominująca wyższego szczebla”) z siedzibą w Wysogotowie umowę („Umowa”), na mocy której dokonała nabycia akcji spółki ENERGIOMONTAŻ – POŁUDNIE Spółka Akcyjna („EP”) z siedzibą w Katowicach, ul. Mickiewicza 15. Na podstawie umowy RAFAKO S.A. nabyła 46 021 520 akcji zwykłych na okaziciela EP o wartości nominalnej 1 złoty każda akcja i łącznej wartości nominalnej 46 021 520 złotych, stanowiących 64,84% udziału w kapitale zakładowym oraz 64,84% ogólnej liczby głosów na Walnym Zgromadzeniu, tj. uprawniających do wykonywania 46 021 520 głosów z akcji. Na podstawie umowy, PBG S.A. zbyła posiadane akcje za kwotę 160 154 889,60 złotych, tj. 3,48 złotych za 1 akcję. Płatność ceny nabycia nastąpiła w dniu 30 grudnia 2011 roku. W wyniku przeprowadzonej analizy, uwzględniając prawdopodobieństwo realizacji dopłat oraz roszczeń RAFAKO S.A., Zarząd jednostki dominującej ustalił cenę nabycia na poziomie 160 154 889,60 złotych. W wyniku wyżej opisywanych transakcji spółka ENERGIOMONTAŻ – POŁUDNIE S.A. stała się jednostką zależną Grupy Kapitałowej RAFAKO.

Nabycie akcji ENERGOMONTAŻ – POŁUDNIE S.A. zostało ujęte w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy za rok zakończony 31 grudnia 2011 roku. Ujęta na datę przejęcia wartość udziałów niedających kontroli w spółce ENERGOMONTAŻ – POŁUDNIE S.A. w kwocie 46 158 tysięcy złotych została określona w wartości godziwej instrumentów kapitałowych posiadanych przez niekontrolujących. Na udziały niesprawujące kontroli składało się, na dzień nabycia kontroli przez jednostkę dominującą 24 950 481 akcji. Wartość godziwa instrumentów kapitałowych posiadanych przez niekontrolujących została ustalona jako iloczyn ilości akcji (posiadanych przez niekontrolujących) i ceny tych akcji na rynku giełdowym w dniu nabycia kontroli przez jednostkę dominującą. Wartość firmy powstała w wyniku przejęcia ENERGOMONTAŻ – POŁUDNIE S.A. w kwocie 111 065 tysięcy złotych wynikała z prognozowanych synergii wynikających z połączenia działalności tej Spółki z jednostką dominującą oraz przedstawia wartość aktywów, których nie można było ująć odrębnie zgodnie z wymogami MSR 38 (pracownicy i ich wiedza).

W skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym za rok zakończony dnia 31 grudnia 2011 roku jednostka dominująca dokonała rozliczenia przejęcia kontroli nad spółką ENERGOMONTAŻ – POŁUDNIE S.A. na podstawie prowizorycznych wartości zidentyfikowanych aktywów i zobowiązań przejętej Spółki oraz wartości firmy na dzień przejęcia kontroli. W 2012 roku do dnia utraty kontroli nad spółką ENERGOMONTAŻ – POŁUDNIE S.A. tj. do dnia 13 czerwca 2012 roku Zarząd jednostki dominującej nie sfinalizował (zakończył) procesu rozliczenia przejęcia kontroli nad spółką ENERGOMONTAŻ – POŁUDNIE S.A., tzn. nie ukończył procesu wyceny wartości godziwej przejętych aktywów i zobowiązań spółki.

W dniu 4 czerwca 2012 roku PBG S.A. złożyła wniosek o ogłoszenie upadłości. Dnia 13 czerwca 2012 roku sąd zatwierdził ten wniosek, przy czym ogłoszenie upadłości PBG S.A. nastąpiło w opcji z możliwością zawarcia układu.

Zarząd jednostki dominującej otrzymał w dniu 16 lipca 2012 roku od Nadzorca Sądowego PBG S.A. w upadłości układowej, pismo skierowane do PBG S.A. w upadłości układowej („PBG”), w którym PBG S.A. zostało poinformowane, że transakcja zbycia 46 021 520 akcji ENERGOMONTAŻ – POŁUDNIE S.A. przez PBG S.A. na rzecz RAFAKO S.A. z dnia 20 grudnia 2011 roku: „jako czynność prawna odpłatna dokonana przez Upadłego (PBG) w terminie sześciu miesięcy przed dniem złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości (tj. 4 czerwca 2012 roku) ze spółką powiązaną, wobec której dodatkowo Upadły (PBG) był spółką dominującą - pozostaje bezskuteczna wobec masy upadłości PBG S.A.”, zgodnie z art. 128 ust. 2 Prawo Upadłościowe i Naprawcze („Pismo”). Nadzorca Sądowy wezwał Zarząd PBG S.A. do niezwłocznego podjęcia w trybie art. 134 Prawo Upadłościowe i Naprawcze czynności zmierzających do zwrotnego przeniesienia 46 021 520 akcji ENERGOMONTAŻ – POŁUDNIE S.A. na rachunek PBG S.A.

W dniu 7 sierpnia 2012 roku jednostka dominująca zawarła z PBG S.A. w upadłości układowej, z siedzibą w Wysogotowie umowę dotyczącą przeniesienia akcji spółki ENERGOMONTAŻ – POŁUDNIE S.A. z siedzibą w Katowicach. Przedmiotem umowy jest przeniesienie 46 021 520 akcji zwykłych na okaziciela Spółki o wartości nominalnej 1 złotych każda akcja stanowiących 64,84% udziału w kapitale zakładowym EPD oraz 64,84% ogólnej liczby głosów na walnym zgromadzeniu spółki ENERGOMONTAŻ – POŁUDNIE S.A., tj. uprawniających do wykonywania 46 021 520 głosów. Transakcja przeniesienia akcji została zarejestrowana na rachunku domu maklerskiego w dniu 7 sierpnia 2012 roku.

Zgodnie z analizami prawnymi posiadanymi przez Zarząd jednostki dominującej, w związku z ogłoszeniem w dniu 13 czerwca 2012 roku upadłości PBG S.A., zbycie akcji ENERGOMONTAŻ – POŁUDNIE S.A. przez PBG S.A. na rzecz RAFAKO S.A. na mocy umowy zawartej w dniu 20 grudnia 2011 roku jest bezskuteczne w stosunku do masy upadłości z mocy prawa z datą postanowienia sądu o ogłoszeniu upadłości PBG S.A. z możliwością zawarcia układu, tj. z datą 13 czerwca 2012 roku (data utraty kontroli). Oznacza to, że jednostka dominująca jest zobowiązana zwrócić akcje spółki ENERGOMONTAŻ – POŁUDNIE S.A. do masy upadłości PBG S.A., tj. spowodować zapisanie ich na rachunku papierów wartościowych PBG S.A. Obowiązek ten powstał z mocy prawa w momencie ogłoszenia upadłości PBG S.A. Biorąc powyższe pod uwagę, po dokonaniu analizy posiadanych opinii prawnych dotyczących bezskuteczności transakcji nabycia akcji ENERGOMONTAŻ – POŁUDNIE S.A. od PBG S.A. w upadłości układowej, Zarząd jednostki dominującej podjął decyzję o poddaniu się procedurze zwrotu w/w akcji.

Wobec bezskuteczności zbycia przez PBG S.A. akcji ENERGOMONTAŻ – POŁUDNIE S.A. na rzecz RAFAKO S.A., Spółce przysługuje roszczenie o zwrot ceny zapłaconej za akcje ENERGOMONTAŻ – POŁUDNIE S.A. Prawo RAFAKO S.A. do zwrotu zapłaconej ceny za akcje ENERGOMONTAŻ – POŁUDNIE S.A. skutkuje rozpoznaniem w sprawozdaniu z sytuacji finansowej należności, która na moment początkowego ujęcia została wyceniona do wartości godziwej przez odniesienie do wartości bieżącej spodziewanych wpływów. Konsekwentnie, wartość godziwa rozpoznanej należności została oszacowana przy uwzględnieniu spodziewanych wpływów środków pieniężnych do Spółki biorąc pod uwagę wstępne propozycje układowe PBG S.A. zakładające 31-procentową redukcję wierzytelności (dla której nie rozpoznano aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego) oraz spodziewany termin wpływu środków pieniężnych do jednostki dominującej, oszacowany przez Zarząd jednostki dominującej na koniec 2014 roku.

Na dzień 30 września 2013 roku jednostka dominująca dokonała ponownej wyceny tego aktywa w oparciu o zaktualizowane propozycje układowe przedstawione przez PBG S.A. w upadłości układowej zakładające spłatę 500 tysięcy złotych oraz 80-procentową redukcję należności powyżej 500 tysięcy złotych. Należność będzie spłacana w okresach kwartalnych przez okres 6 lat począwszy od trzech miesięcy po zatwierdzeniu układu. Zarząd Spółki szacuje, że pierwsza spłata zostanie dokonana do 30 września 2014 roku. Wartość należności ustalonej przy wykorzystaniu wyżej omówionych założeń, wykazanej w pozycji „Inne aktywa finansowe długoterminowe” wynosi 27,4 miliona złotych. Powyższa wierzytelność w pełnej kwocie tj. 160 154 889,60 złotych znalazła się w zgłoszeniu wierzytelności do masy upadłościowej PBG.S.A. i widnieje na liście wierzytelności uznanych przez nadzorcę sądowego (ogłoszenie w Monitorze Sądowym i Gospodarczym z dnia 4 czerwca 2013 roku).

Dodatkowo, w dniu 10 stycznia 2012 roku RAFAKO S.A. zawarła ze spółką Hydrobudowa Polska S.A. z siedzibą w Wysogotowie umowę pożyczki, na podstawie której RAFAKO S.A. udzieliło spółce Hydrobudowa Polska S.A. na okres 12 miesięcy (tj. do dnia 9 stycznia 2013 roku) pożyczki pieniężnej w kwocie 32 miliony złotych z przeznaczeniem na finansowanie bieżącej działalności. Tytułem zabezpieczenia zwrotu kwoty udzielonej pożyczki spółka Hydrobudowa Polska S.A. przekazała RAFAKO S.A. weksel własny in blanco z klauzulą bez protestu poręczony przez spółkę PBG S.A. oraz Multaros Trading Company Ltd. wraz z deklaracjami wekslowymi. RAFAKO S.A. jest uprawniona do wypełnienia weksla na kwotę niezwróconej w terminie pożyczki powiększonej o odsetki, która to kwota nie może przekroczyć 35 000 000 złotych (słownie: trzydzieści pięć milionów złotych). Pożyczka ta została oprocentowana w wysokości WIBOR 1M plus marża w stosunku rocznym. Do dnia sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego RAFAKO S.A. nie otrzymała od Hydrobudowa Polska S.A. jakiegokolwiek kwoty, czy to tytułem zwrotu kapitału, czy to tytułem zapłaty odsetek od pożyczki.

W dniu 4 czerwca 2012 roku spółka PBG S.A. oraz Hydrobudowa Polska S.A. złożyły do Sądu Rejonowego Poznań – Stare Miasto w Poznaniu, XI Wydziału Gospodarczego do Spraw Upadłościowych i Naprawczych wnioski o ogłoszenie upadłości PBG S.A. oraz Hydrobudowa Polska S.A. z możliwością zawarcia układu. W dniu 13 czerwca 2012 roku Sąd Rejonowy Poznań – Stare Miasto w Poznaniu, XI Wydział Gospodarczy do Spraw Upadłościowych i Naprawczych wydał postanowienie w sprawie ogłoszenia upadłości PBG S.A. z możliwością zawarcia układu. Natomiast w dniu 11 czerwca 2012 roku Sąd Rejonowy Poznań – Stare Miasto w Poznaniu, XI Wydział Gospodarczy do Spraw Upadłościowych i Naprawczych wydał postanowienie w sprawie ogłoszenia upadłości Hydrobudowa Polska S.A. obejmującej likwidację majątku Spółki. W związku z ogłoszeniem upadłości przez spółkę Hydrobudowa Polska S.A., stosownie do art. 124 ust. 2 Prawa Upadłościowego i Naprawczego, RAFAKO S.A. jest uprawniona do dochodzenia zwrotu faktycznie udzielonej pożyczki na zasadach określonych w Prawie Upadłościowym i Naprawczym. Zarząd jednostki dominującej w dniu 26 października 2012 roku dokonał zgłoszenia wierzytelności z tytułu pożyczki w postępowaniu upadłościowym Hydrobudowa Polska S.A., która znajduje się na liście wierzytelności uznanych przez syndyka.

Mając na uwadze proces upadłości likwidacyjnej spółki Hydrobudowa Polska S.A., celem dochodzenia zwrotu pożyczki, Zarząd jednostki dominującej w dniu 21 września 2012 roku dokonał zgłoszenia wierzytelności z tytułu pożyczki w postępowaniu upadłościowym PBG S.A. z możliwością zawarcia układu. W trzecim kwartale 2013 roku, biorąc pod uwagę aktualne propozycje układowe wartość godziwa rozpoznanej należności została oszacowana przy uwzględnieniu spodziewanych wpływów środków pieniężnych do jednostki dominującej zakładające 80-procentową redukcję wierzytelności (dla której nie rozpoznano aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego) oraz spodziewany termin pierwszego wpływu środków pieniężnych do jednostki dominującej, oszacowany przez Zarząd jednostki dominującej na 30 września 2014 roku (propozycje układowe zakładają spłatę należności kwartalnie przez okres 6 lat). Na dzień 30 września 2013 roku wartość należności ustalonej przy wykorzystaniu wyżej omówionych założeń, wykazanej w pozycji „Inne aktywa finansowe długoterminowe” wynosi 5,9 miliona złotych. Powyższa wierzytelność w pełnej kwocie tj. 32 915 787,40 złotych znalazła się w zgłoszeniu wierzytelności do masy upadłościowej PBG.S.A. i widnieje się na liście wierzytelności uznanych przez nadzorcę sądowego (ogłoszenie w Monitorze Sądowym i Gospodarczym z dnia 4 czerwca 2013 roku).

Łączna kwota należności od jednostki powiązanej (PBG S.A.) w stosunku do której toczy się postępowanie upadłościowe z możliwością zawarcia układu, wynikająca z powyższych tytułów i wykazana w śródrocznym skróconym sprawozdaniu z sytuacji finansowej, wynosi 33 miliony złotych. Wartość odzyskiwalna tych należności zależy od warunków układu z wierzycielami tej jednostki, który do dnia niniejszego śródrocznego skróconego sprawozdania finansowego nie został zawarty, oraz od możliwości realizacji przez jednostkę powiązaną tego układu w przyszłości.

25. Transakcje z podmiotami powiązanymi

W okresie 9 miesięcy zakończonym 30 września 2013 roku i w analogicznym okresie 2012 roku jednostka dominująca i jednostki zależne nie zawierały istotnych transakcji z podmiotami powiązanymi na innych warunkach niż rynkowe.

Łączne kwoty transakcji z podmiotami powiązanymi za dany okres obrotowy:

<i>Podmiot powiązany</i>	<i>Okres 9 miesięcy zakończony 30 września:</i>	<i>Sprzedaż na rzecz podmiotów powiązanych</i>	<i>Zakupy od podmiotów powiązanych</i>	<i>Należności od podmiotów powiązanych</i>	<i>Zobowiązania wobec podmiotów powiązanych</i>
Podmiot dominujący:					
PBG S.A. w upadłości układowej	2013	–	401	33 439	161
	2012	84	255	–	84
Jednostki z Grupy Kapitałowej PBG S.A.:					
GasOil Engineering a.s.	2013	151	–	–	347
	2012	–	1 094	–	355
Hydrobudowa Polska S.A. w upadłości likwidacyjnej					
	2013	–	–	–	–
	2012	51	1 010	–	–
ENERGOMONTAŻ - POŁUDNIE S.A. w upadłości likwidacyjnej					
	2013	–	–	–	211
	2012	62	11 583	55	2 144
ENERGOMONTAŻ - POŁUDNIE Sp. z o.o.					
	2013	–	–	–	2 987
	2012	–	–	–	–
PBG Avatia Sp. z o.o. w upadłości układowej					
	2013	2	–	–	–
	2012	–	937	–	–
PBG Energia Sp. z o.o.					
	2013	–	–	4 060	–
	2012	–	9	–	–
PBG DOM Sp. z o.o.					
	2013	–	–	–	16
	2012	–	–	–	–

26. Informacje o Zarządzie i Radzie Nadzorczej jednostki dominującej

W okresie 9 miesięcy zakończonym 30 września 2013 roku miały miejsce zmiany w składzie Zarządu jednostki dominującej.

W dniu 19 marca 2013 roku Rada Nadzorcza RAFAKO S.A. określiła liczbę członków Zarządu jednostki dominującej na 5 osób i powołała z dniem 19 marca 2013 roku członków Zarządu Edwarda Kasprzaka i Macieja Modrowskiego.

Na dzień sporządzenia niniejszego śródrocznego sprawozdania finansowego skład Zarządu jednostki dominującej przedstawia się następująco:

Paweł Mortas	- Prezes Zarządu
Krzysztof Burek	- Wiceprezes Zarządu
Jarosław Dusilo	- Wiceprezes Zarządu
Edward Kasprzak	- Członek Zarządu
Maciej Modrowski	- Członek Zarządu

W okresie 9 miesięcy zakończonym 30 września 2013 roku miały miejsce zmiany w składzie Rady Nadzorczej jednostki dominującej.

W dniu 21 czerwca 2013 roku Zwyczajne Walne Zgromadzenie RAFAKO S.A. ustaliło liczbę członków Rady Nadzorczej RAFAKO S.A. na VII kadencję w ilości siedmiu osób i powołało Radę Nadzorczą na VII kadencję w składzie:

Agenor Gawrzyal	- Przewodniczący Rady Nadzorczej
Jerzy Wiśniewski	- Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej
Piotr Wawrzynowicz	- Sekretarz Rady Nadzorczej
Edyta Senger - Kalat	- Członek Rady Nadzorczej
Dariusz Sarnowski	- Członek Rady Nadzorczej
Przemysław Schmidt	- Członek Rady Nadzorczej
Małgorzata Wiśniewska	- Członek Rady Nadzorczej

Od dnia 21 czerwca 2013 roku do dnia sporządzenia niniejszego śródrocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego skład Rady Nadzorczej jednostki dominującej nie uległ zmianie.

27. Transakcje z udziałem członków Zarządu i Rady Nadzorczej

W okresie sprawozdawczym i porównywalnym okresie sprawozdawczym nie udzielono pożyczek członkom Zarządów i Rad Nadzorczych jednostek wchodzących w skład Grupy.

W okresie sprawozdawczym i porównywalnym okresie sprawozdawczym jednostki wchodzące w skład Grupy nie prowadziły żadnych transakcji z członkami Zarządów i Rad Nadzorczych.

28. Zwięzły opis dokonań i niepowodzeń Grupy Kapitałowej w trzecim kwartale 2013 roku

W dniu 25 lipca 2013 roku RAFAKO S.A. zawarła z China Power Engineering Consulting Group Corporation (CPECC) z siedzibą w Pekinie oraz NCPE umowę o współpracy dotyczącą wspólnej realizacji Kontraktu na "Budowę nowych mocy w technologiach węglowych w Tauron Wytwarzanie S.A. - Budowa bloku energetycznego o mocy 800 - 910 MW na parametry nadkrytyczne w Elektrowni Jaworzno III - Elektrownia II - w zakresie: kocioł parowy, turbozespol, budynek główny, część elektryczna i AKPiA bloku". Kontrakt ma zostać zawarty między RAFAKO S.A. i spółką Mostostal Warszawa S.A. (działającymi jako konsorcjum) a Tauron Wytwarzanie S.A.

W dniu 4 sierpnia 2013 roku RAFAKO S.A. zawarła z Mostostal Warszawa S.A. zmienioną i ujednoliconą umowę konsorcjum dotyczącego Projektu Jaworzno zawartej pierwotnie dnia 17 października 2012 roku. Główne zmiany w stosunku do pierwotnej umowy konsorcjum wprowadzone Zmienioną Umową Konsorcjum zakładają:

- a) wykonanie przez RAFAKO 99,99% prac na Projekcie Jaworzno oraz odpowiednio 0,01 % prac przez Mostostal Warszawa;
- b) podział wynagrodzenia należnego każdemu z partnerów konsorcjum na Projekcie Jaworzno odpowiadający nowemu procentowemu zakresowi prac realizowanych przez danego partnera;
- c) RAFAKO, jako lider konsorcjum, uprawniony będzie do podejmowania samodzielnych decyzji oraz reprezentowania konsorcjum wobec zamawiającego w związku z Projektem Jaworzno, z wyłączeniem zamkniętego katalogu spraw zastrzeżonych Zmienioną Umową Konsorcjum do wspólnej decyzji partnerów konsorcjum.

W związku z zawarciem Zmienionej Umowy Konsorcjum strony zawarły także w dniu 4 sierpnia 2013 roku umowę dodatkową, która określa warunki handlowe, na jakich strony uzgodniły nowe zasady współpracy na Projekcie Jaworzno w tym wynagrodzenie należne Mostostal Warszawa za zmniejszenie jego udziału w wynagrodzeniu i zakresie prac na Projekcie Jaworzno.

W dniu 13 sierpnia 2013 roku spółka RAFAKO S.A. zawarła z PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A. (dawniej PGE Elektrownia Opole S.A.) oraz spółkami Polimex-Mostostal S.A. oraz Mostostal Warszawa S.A. działającymi łącznie z RAFAKO S.A. jako konsorcjum aneks do umowy na budowę bloków nr 5 i 6 w Elektrowni Opole z dnia 15 lutego 2012 roku. Na mocy aneksu Strony ustaliły, że dodatkowym warunkiem wydania Polecenia Rozpoczęcia Prac jest uzgodnienie i wdrożenie warunków regulujących relacje pomiędzy Zamawiającym, Generalnym Wykonawcą i/lub Podwykonawcą, a PKO Bankiem Polskim S.A., obejmujące m.in. zasady finansowe, warunki i zabezpieczenie płatności, gwarancje wykonania umowy. Ponadto, Strony ustaliły, że Zamawiający ma możliwość wystawienia Polecenia Rozpoczęcia Prac nie później niż w terminie 24 miesięcy od dnia zawarcia Umowy (tj. do dnia 15 lutego 2014 roku), przy czym Polecenie Rozpoczęcia Prac może zostać wydane nie wcześniej niż 120 dni od daty wystawienia przez Zamawiającego powiadomienia o planowanym wystawieniu Polecenia Rozpoczęcia Prac. Jednocześnie, Generalny Wykonawca otrzymał w dniu dzisiejszym od Zamawiającego powiadomienie o planowanym terminie wydania Polecenia Rozpoczęcia Prac, w którym Zamawiający wskazał, że planuje wydać Pozwolenie Rozpoczęcia Prac w dniu 15 grudnia 2013 roku, pod warunkiem uprzedniego spełnienia wszystkich warunków przewidzianych Umową do wydania ww. dokumentu.

W dniu 13 sierpnia 2013 roku RAFAKO S.A. zawarło z PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A. (dawniej PGE Elektrownia Opole S.A.) i spółkami Polimex-Mostostal S.A. oraz Mostostal Warszawa S.A. działającymi łącznie ze Spółką jako konsorcjum Powszechną Kasą Oszczędności Bankiem Polskim S.A. („PKO BP”) oraz Alstom Power sp. z o.o. niewiążący list intencyjny dotyczący projektu budowy bloków nr 5 i 6 w Elektrowni Opole realizowanego przez Konsorcjum w ramach umowy z dnia 15 lutego 2012 roku. Przedmiotem listu intencyjnego jest określenie warunków przystąpienia Alstom do realizacji Projektu oraz ustalenie zakresu niezbędnych zmian w dokumentacji Projektu związanej z przystąpieniem Alstom. Strony listu intencyjnego zadeklarowały wolę określenia warunków przystąpienia Alstom do Projektu oraz podpisania niezbędnych zmian do dokumentacji Projektu do dnia 30 września 2013 roku.

Dnia 4 września 2013 roku RAFAKO S.A. ustanowiła w formie aktu notarialnego hipotekę łączną do kwoty 300.000.000,00 złotych w celu zabezpieczenia spłaty kredytu wynikającego z Umowy kredytu wraz z późniejszymi zmianami na rzecz banku Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski S.A. z siedzibą w Warszawie. Hipoteka zostaje ustanawiana na nieruchomościach, których Spółka jest właścicielem lub użytkownikiem wieczystym, z wyłączeniem nieruchomości mieszkalnych. Hipoteka ustanawiana zostaje na przysługującym Spółce prawie własności nieruchomości lub prawie użytkowania wieczystego nieruchomości, dla których prowadzone są księgi wieczyste Kw Nr GL1R/00011491/5, GL1R/00011639/5, GL1R/00022092/8, GL1R/00025241/9, GL1R/00028691/9, GL1R/00035563/5, GL1R/00043505/0, GL1R/00053896/0, GL1R/00054907/8 i KA1M/00048865/3. Hipoteka powstanie z chwilą dokonania wpisu w księgach wieczystych ww. nieruchomości. Stosowne wnioski zostały złożone w dniu 4 września 2013 roku. Wartość ewidencyjna aktywów, na których ustanawia się hipotekę łączną, zgodnie z księgami rachunkowymi Spółki wynosi 92.943.565 złotych, w tym wartość nieruchomości i prawa użytkowania wieczystego stanowi kwotę 9.268.092 zł., wartość budynków 71.238.421 złotych, a wartość budowli 12.437.052 złotych.

W dniu 30 września 2013 roku RAFAKO S.A. zawarło z Powszechną Kasą Oszczędności Bankiem Polskim S.A. z siedzibą w Warszawie aneks do umowy kredytowej. Na podstawie zawartej umowy kredytowej Bank udzielił RAFAKO S.A. kredytu bankowego w rachunku bieżącym na kwotę 300.000.000 złotych z przeznaczeniem na finansowanie bieżącej działalności. Niniejszy Aneks przedłuża termin obowiązywania umowy kredytowej do dnia 20 grudnia 2013 roku. Oprocentowanie kredytu ustalone zostało na podstawie stawki WIBOR 1M + marża. W Aneksie przewidziane są także zwyczajowo przyjęte prowizje. Spłata odsetek będzie następowała w okresach miesięcznych. Spółka zobowiązała się do przedstawienia Bankowi wniosków o wpis zastawu rejestrowego na przedsiębiorstwie Spółki do dnia 15 listopada 2013 roku. Zgodnie z umową kredytu niewykonanie w/w zobowiązania może skutkować wypowiedzeniem kredytu przez Bank lub koniecznością ustanowienia dodatkowego zabezpieczenia.

29. Wynagrodzenia członków Zarządu i Rady Nadzorczej jednostki dominującej oraz spółek wchodzących w skład Grupy Kapitałowej

Wynagrodzenie wypłacone członkom Zarządów, Rad Nadzorczych jednostek wchodzących w skład Grupy Kapitałowej za okres 9 miesięcy zakończony 30 września 2013 roku przedstawiało się następująco:

	<i>Wynagrodzenie zasadnicze</i>	<i>Wynagrodzenie wypłacone w postaci nagród</i>	<i>Wynagrodzenie z pozostałych tytułów</i>
RAFAKO S.A. – jednostka dominująca			
Zarząd	1 684	–	96
Rada Nadzorcza	783	–	409
FPM S.A. – jednostka zależna			
Zarząd	342	1 870	146
Rada Nadzorcza	204	–	–
Palserwis Sp. z o.o. – jednostka zależna pośrednio			
Zarząd	72	34	1
Rada Nadzorcza	63	–	–
PGL-DOM Sp. z o.o. – jednostka zależna			
Zarząd	64	–	–
Rada Nadzorcza	91	–	–
RAFAKO ENGINEERING Sp. z o.o. – jednostka zależna			
Zarząd	50	–	–
Rada Nadzorcza	54	–	–
ENERGOTECHNIKA ENGINEERING Sp. z o.o. – jednostka zależna pośrednio			
Zarząd	246	–	–
Rada Nadzorcza	–	–	–

30. Stanowisko Zarządu odnośnie możliwości zrealizowania wcześniej publikowanych prognoz

Grupa nie publikowała prognoz na 2013 rok.

31. Akcjonariusze posiadający co najmniej 5% ogólnej liczby głosów na WZ RAFAKO S.A., jednostki dominującej

<i>Nazwa podmiotu</i>	<i>Liczba akcji (w sztukach)</i>	<i>Liczba głosów wynikających z posiadanych akcji</i>	<i>Udział w kapitale zakładowym</i>	<i>Procentowy udział w ogólnej liczbie głosów na WZA</i>
PBG S.A. w upadłości układowej *	42 466 000	42 466 000	61,01%	61,01%
w tym:				
bezpośrednio:	7 665 999	7 665 999	11,01%	11,01%
pośrednio przez Spółkę Multaros Trading Company Limited ** (Spółka zależna od PBG S.A. w upadłości układowej):	34 800 001	34 800 001	50,00%+ 1 akcja	50,00%+ 1 akcja

* stan akcji na podstawie zawiadomienia z dnia 8 sierpnia 2012 roku

** stan akcji na podstawie zawiadomienia z dnia 15 listopada 2011 roku

Zmiany w strukturze własności znacznych pakietów akcji w okresie od przekazania poprzedniego sprawozdania finansowego:
Multaros Trading Company Limited*

	<i>Stan na 02.09.2013</i>	<i>Zwiększenia stanu posiadania</i>	<i>Zmniejszenia stanu posiadania</i>	<i>Stan na 14.11.2013</i>
liczba akcji i głosów na ZWZ	34 800 001	–	–	34 800 001
udział w kapitale zakładowym i na ZWZ	50,00%+ 1 akcja	–	–	50,00%+ 1 akcja

*) stan akcji na podstawie zawiadomienia z dnia 15 listopada 2011 roku

BZ WBK Asset Management S.A. (klienci)*

	<i>Stan na 02.09.2013</i>	<i>Zwiększenia stanu posiadania</i>	<i>Zmniejszenia stanu posiadania</i>	<i>Stan na 14.11.2013</i>
liczba akcji i głosów na WZ	6 956 681	–	3 634 198	3 322 483
udział w kapitale zakładowym i na WZ	9,995%	–	5,225%	4,77%

w tym:

Arka BZ WBK FIO, Arka BZ WBK Akcji Środkowej i Wschodniej Europy FIZ, Arka Prestiż Specjalistycznego FIO, Credit Agricole FIO, których organem jest BZ WBK Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A., zarządzane przez BZ WBK Asset Management S.A.**

liczba akcji i głosów na WZ	6 688 938	–	3 243 661	3 445 277
udział w kapitale zakładowym i na WZ	9,61%	–	4,66%	4,95%

w tym:

Arka BZ WBK FIO, którego organem jest BZ WBK Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A., zarządzane przez BZ WBK Asset Management S.A.***

liczba akcji i głosów na WZ	Nie więcej niż 6 688 938	–	3 403 164	3 285 774
udział w kapitale zakładowym i na WZ	Nie więcej niż 9,61%	–	4,8891%	4,7209%

*) stan akcji na podstawie zawiadomienia z dnia 23 października 2013 roku

**) stan akcji na podstawie zawiadomienia z dnia 21 października 2013 roku

***) stan akcji na podstawie zawiadomienia z dnia 21 października 2013 roku

PBG S.A. w upadłości układowej*

	<i>Stan na 02.09.2013</i>	<i>Zwiększenia stanu posiadania</i>	<i>Zmniejszenia stanu posiadania</i>	<i>Stan na 14.11.2013</i>
liczba akcji i głosów na WZ	42 466 000	–	–	42 466 000
udział w kapitale zakładowym i na WZ	61,01%	–	–	61,01%
W tym:				
- bezpośrednio	7 665 999 11,01%	–	–	7 665 999 11,01%
- pośrednio przez Spółkę Multaros Trading Company Limited** (Spółka zależna od PBG S.A. w upadłości układowej):	34 800 001 50,00%+1 akcja	–	–	34 800 001 50,00%+1 akcja

*) stan akcji na podstawie zawiadomienia z dnia 8 sierpnia 2012 roku

***) stan akcji na podstawie zawiadomienia z dnia 15 listopada 2011 roku

Wykonywanie prawa głosu przysługującego funduszom inwestycyjnym otwartym zarządzanym przez to samo towarzystwo funduszy inwestycyjnych będące akcjonariuszami RAFAKO S.A. podlega ograniczeniom wskazanym w ustawie o funduszach inwestycyjnych.

32. Zestawienie zmian w stanie posiadania akcji RAFAKO S.A. lub uprawnień do nich (opcji) przez osoby zarządzające i nadzorujące jednostek należących do Grupy Kapitałowej objętych konsolidacją, zgodnie z posiadanymi przez RAFAKO S.A. informacjami, w okresie od przekazania poprzedniego sprawozdania finansowego

Zgodnie z posiadanymi przez RAFAKO S.A. informacjami, wg stanu na dzień sporządzenia niniejszego raportu, stan akcji RAFAKO S.A. będących w posiadaniu członków władz Spółek wchodzących w skład Grupy objętych konsolidacją przedstawia się następująco:

	<i>Stan na 02.09.2013</i>	<i>Zwiększenia stanu posiadania</i>	<i>Zmniejszenia stanu posiadania</i>	<i>Stan na 14.11.2013</i>
Osoba zarządzająca RAFAKO S.A.				
Paweł Mortas	10 693	–	–	10 693
Edward Kasprzak	2 000	–	–	2 000
Osoba nadzorująca RAFAKO S.A.				
	–	–	–	–

33. Czynniki mające istotny wpływ na wyniki do uzyskania w czwartym kwartale 2013 roku

- Kształtowanie się kursu złotego do EUR, bowiem znaczące zmiany kursu euro mogą mieć istotny wpływ na zmianę rentowności realizowanych kontraktów denominowanych w EUR.
- Skutki negocjacji z Klientami i decyzje Klientów w zakresie naliczenia kar kontraktowych za nieterminową realizację. W przypadku podjęcia przez Klientów decyzji o nie naliczaniu kar kontraktowych lub naliczeniu kar w kwocie niższej niż kwoty utworzonych rezerw, przedmiotowe rezerwy zostaną w odpowiedniej kwocie rozwiązane (niewykluczone, że ewentualne decyzje Klientów zostaną podjęte już po terminie złożenia sprawozdania finansowego za czwarty kwartał 2013 roku).
- Wystarczalność utworzonych rezerw i odpisów dotyczących kilku kontraktów, w tym realizowanych dla Klientów, z którymi Spółka pozostaje w sporze w zakresie zasadności i wysokości roszczeń kontraktowych (niewykluczone, że rozstrzygnięcie sporów będzie miało miejsce dopiero po terminie złożenia sprawozdania finansowego za czwarty kwartał 2013 roku).
- Skuteczność egzekucji orzeczenia dotyczącego zasądzonego odszkodowania od Spółki Akcyjnej Donieckoblenergo (Ukraina), z powodu ostatecznego zaniechania przez klienta realizacji budowy kotła, w wysokości 56,7 miliona hrywien, co w przeliczeniu stanowi kwotę około 11,5 miliona USD. Zasądzone orzeczenie zostało potwierdzone wyrokiem Sądu Najwyższego Ukrainy (w przypadku skutecznej egzekucji orzeczenia sądowego przez Spółkę, zapłacone odszkodowanie zwiększy wynik Spółki). Należy jednak przyjąć z dużym prawdopodobieństwem, że przychody z tego tytułu zwiększą wynik Spółki po 30 września 2013 roku.
- Skutki sporu pomiędzy RAFAKO S.A. a ING Bank Śląski S.A. dotyczącego roszczeń Banku z tytułu Umowy Kredytowej z dnia 25 czerwca 2008 roku w zakresie solidarnej odpowiedzialności RAFAKO S.A. oraz RAFAKO Engineering Sp z o.o. za zobowiązania spółki ELWO S.A. w upadłości wynikające z tej Umowy niezapłacone zobowiązania kredytowe i gwarancyjne. W przypadku pomyślnego dla Spółki rozstrzygnięcia, całość lub część utworzonych rezerw i odpisów aktualizujących dotyczących przedmiotowego roszczenia zostanie rozwiązana.
- Możliwość zmiany wysokości szacunków kosztów dotyczących realizowanych kontraktów, m.in. w następstwie prowadzonej kontraktacji zakupu wyrobów i usług, które mogą wpłynąć „in plus” lub „in minus” na wynik do rozpoznania po 30 września 2013 roku.
- Ryzyko wystąpienia konieczności utworzenia rezerw na kary kontraktowe za nieterminową realizację lub za niedotrzymanie gwarantowanych parametrów technicznych niektórych kontraktów.

34. Zdarzenia następujące po zakończeniu okresu sprawozdawczego

Za wyjątkiem zdarzeń opisanych w niniejszym śródrocznym skróconym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym, nie wystąpiły istotne zdarzenia, które powinny być ujęte lub ujawnione w niniejszym śródrocznym skróconym sprawozdaniu finansowym.

Dnia 11 października 2013 roku spółka RAFAKO S.A. zawarła z PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A. (dawniej PGE Elektrownia Opole S.A.) oraz spółkami Polimex-Mostostal S.A. oraz Mostostal Warszawa S.A. działającymi łącznie ze Spółką jako konsorcjum aneks do umowy na budowę bloków nr 5 i 6 w Elektrowni Opole z dnia 15 lutego 2012 roku. Na mocy aneksu, Alstom Power sp. z o.o. został dopisany do listy podwykonawców preferowanych przez Generalnego Wykonawcę. Ponadto Strony ustaliły warunki wypłaty Generalnemu Wykonawcy drugiej raty zaliczki przez Zamawiającego. Generalny Wykonawca zobowiązał się do zdeponowania otrzymanej od Zamawiającego pierwszej raty zaliczki na rachunkach powierniczych każdego z członków konsorcjum, przy czym pierwsza rata zaliczki zostanie przekazana przez Zamawiającego Generalnemu Wykonawcy po otrzymaniu przez Zamawiającego gwarancji zwrotu zaliczki odpowiadającej w łącznej wysokości kwocie pierwszej i drugiej raty zaliczki.

Dnia 11 października 2013 roku spółka RAFAKO S.A. Spółka zawarła z PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A. (dawniej PGE Elektrownia Opole S.A.) spółkami Polimex-Mostostal S.A. oraz Mostostal Warszawa S.A. działającymi łącznie ze Spółką jako konsorcjum Powszechną Kasą Oszczędności Bankiem Polskim S.A. oraz Alstom umowę określającą warunki wsparcia przez Bank realizacji Projektu, w szczególności poprzez udzielenie gwarancji przewidzianych w treści umowy na budowę bloków nr 5 i 6 w Elektrowni Opole z dnia 15 lutego 2012 roku. Przedmiotem umowy jest określenie katalogu wszystkich dokumentów oraz katalogu czynności prawnych lub faktycznych w relacji pomiędzy Zamawiającym, Generalnym Wykonawcą, Alstom a Bankiem, obejmujących między innymi zasady finansowe, warunki rozliczeń i zabezpieczenia płatności, których zawarcie lub dokonanie stanowi warunek konieczny, ale nie wyłączny wsparcia przez Bank realizacji Projektu. Wejście w życie Warunków Banku nastąpi pod warunkiem: (i) podjęcia przez Bank decyzji kredytowych oraz (ii) złożenia przez członków konsorcjum oświadczeń o uzyskaniu niezbędnych zgód na spełnienie Warunków Banku, w szczególności zawarcie umów, zmiany zawartych umów oraz ustanowienie zabezpieczeń wymaganych przez Bank.

W dniu 15 października 2013 roku spółka RAFAKO S.A. w wyniku prowadzonych negocjacji z ALSTOM Power Systems GmbH, ALSTOM Boiler Deutschland GmbH oraz ALSTOM Power Sp. z o.o. podpisała umowę, która kompleksowo reguluje zarówno zasady rozliczeń finansowych oraz zrzeczenie się wzajemnych roszczeń pomiędzy Spółką oraz Grupą Alstom, jak i zakres współpracy pomiędzy Spółką oraz grupą Alstom na projektach realizowanych przez Spółkę. Umowa zastępuje porozumienie z dnia 31 stycznia 2013 roku.

Kluczowe postanowienia ostatecznej Ugody są następujące:

- (i) Spółki z Grupy Alstom dokonają zapłaty na rzecz Spółki kwoty 23 mln EUR w terminie 10 dni od dnia wejścia w życie Ugody;
- (ii) Spółki z Grupy Alstom dokonają zapłaty na rzecz Spółki kwoty 20,5 mln EUR w terminie 30 dni późniejszego z następujących dwóch zdarzeń: (i) od dnia wejścia w życie Ugody albo (ii) od dnia wydania przez PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A. Polecenia Rozpoczęcia Prac zgodnie z umową dotyczącą budowy bloków nr 5 i 6 w Elektrowni Opole z dnia 15 lutego 2012 roku;
- (iii) Zapłata ww. kwot na rzecz Spółki zabezpieczona ma być gwarancją korporacyjną spółki dominującej Grupy Alstom. Gwarancja ma być udzielona w terminie 30 dni od dnia wejścia w życie Ugody;
- (iv) Spółka oraz Grupa Alstom zrzekną się dotychczasowych wzajemnych roszczeń związanych z projektami Karlsruhe, Westfallen oraz projektem Belchatów (patrz raporty bieżące Nr 32/2012 oraz Nr 33/2012 oraz sprawozdanie zarządu z działalności Spółki za 2012 rok) oraz wycofają pozwy oraz wnioski o arbitraż złożone w związku z powyższymi sporami; oraz
- (v) Spółka zobowiązała się do współpracy z Grupą Alstom w związku z Kontraktem Opole w tym do podzlecenia na rzecz Grupy Alstom części zakresu prac przypadających na Spółkę zgodnie z Kontraktem Opole. Szczegółowe zasady współpracy oraz zakres prac zleconych na rzecz Grupy Alstom uregulowany zostanie w umowie wielostronnej pomiędzy Grupą Alstom, Spółką, PGE oraz pozostałymi członkami konsorcjum, któremu przyznany został Kontrakt Opole oraz w porozumieniu pomiędzy Grupą Alstom, a konsorcjum realizującym Kontrakt Opole.

Ugoda wejdzie w życie po spełnieniu się następujących warunków zawieszających:

- (i) podpisanie umowy podwykonawczej pomiędzy Grupą RAFAKO a Grupą Alstom dot. realizacji Kontraktu Opole;
- (ii) podpisanie Umowy Wielostronnej;
- (iii) podpisanie Porozumienia;
- (iv) spełnienie się wszystkich warunków zawieszających, które mogą uzależniać wejście w życie umów i porozumień wymienionych w pkt. (i) – (iii) powyżej.

W przypadku niespełnienia się warunków zawieszających do dnia 30 listopada 2013 roku Ugoda wygaśnie.

W związku z wejściem w życie w/w ugody dnia 7 listopada 2013 roku postępowanie przed sądem państwowym w Stuttgarcie, Republika Federalna Niemiec dot. projektu Westfallen zostało umorzone wskutek cofnięcia pozwu przez Alstom. Ponadto w dniach 6-7 listopada 2013 roku zarówno RAFAKO S.A., jak i Alstom cofnęły pozwy oraz pozwy wzajemne złożone w postępowaniach arbitrażowych dotyczących projektu Karlsruhe oraz projektu Belchatów. W chwili obecnej Spółka oczekuje na formalne potwierdzenie faktu umorzenia w/w postępowań arbitrażowych przez poszczególne trybunały arbitrażowe.

W dniu 9 października 2013 roku zarejestrowano w Krajowym Rejestrze Sądowym spółkę zależną E001RK Sp. z o.o. z siedzibą w Raciborzu, utworzoną na mocy umowy spółki z dnia 8 sierpnia 2013 roku. RAFAKO S.A. jest głównym udziałowcem spółki i posiada 100% udziałów.

Dnia 26 października 2013 roku Spółka RAFAKO S.A. zawarła ze swoją spółką zależną, tj. E001RK sp. z o.o. z siedzibą w Raciborzu („SPV- RAFAKO”) umowę podwykonawczą, na mocy której:

- Spółka jako wykonawca zleciła SPV-RAFAKO jako podwykonawcy realizację 100% zakresu prac i usług wchodzących w zakres prac Spółki w ramach Projektu Opole, obejmujących także koordynację realizacji przedmiotu Umowy Podwykonawczej przez SPV- RAFAKO jako podwykonawcę i dalszych podwykonawców oraz nadzór nad realizacją przedmiotu Umowy Podwykonawczej przez dalszych podwykonawców,
- SPV- RAFAKO jako podwykonawca będzie odpowiadał za zawieranie umów z dalszymi podwykonawcami, przy czym w przypadku naruszenia przez SPV- RAFAKO postanowień Umowy Podwykonawczej w zakresie sposobu zawierania umów z dalszymi podwykonawcami, Spółka będzie mogła żądać od SPV- RAFAKO zapłaty kary umownej w wysokości 1.000.000,00 złotych za każdy przypadek naruszenia, o ile na skutek takiego naruszenia Spółka zostanie wezwana przez Zamawiającego do zapłaty kary umownej zgodnie z postanowieniami Umowy Głównej,
- Spółka wyraziła zgodę na powierzenie przez SPV- Rafako wykonania całości przedmiotu Umowy Podwykonawczej firmie Alstom Power sp. z o.o. jako dalszemu podwykonawcy – na warunkach określonych w umowie pomiędzy SPV- RAFAKO oraz Alstom,
- wynagrodzenie SPV- RAFAKO za realizację prac i usług wchodzących w zakres prac Spółki w ramach Projektu Opole zostało określone na poziomie 3.965.520.000,00 złotych.

SPV-RAFAKO zamierza dedykować swoją działalność na potrzeby wykonania Umowy Głównej i w okresie jej obowiązywania nie będzie zaangażowana w jakiekolwiek inne przedsięwzięcie. Zawarcie przez każdego z członków Konsorcjum umów podwykonawczych ze spółkami zależnymi poszczególnych członków Konsorcjum, dedykowanymi do realizacji Projektu Opole, stanowiło jeden z warunków wsparcia przez bank Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski S.A. realizacji Projektu Opole. Powierzenie przez każdego z członków Konsorcjum realizacji określonego w umowach podwykonawczych zakresu prac w ramach Projektu Opole poszczególnym spółkom zależnym każdego z członków Konsorcjum zapewni stałość przepływu pieniędzy na Projekcie Opole oraz zminimalizuje zagrożenie związane z niewykonywaniem lub nienależytym wykonaniem obowiązków wynikających z Umowy Głównej przez którekolwiek z członków Konsorcjum.

Dnia 26 października 2013 roku Spółka RAFAKO S.A. powzięła informację o zawarciu przez SPV-RAFAKO ze spółką Alstom Power sp. z o.o. umowę podwykonawczą, na mocy której:

- SPV-RAFAKO powierzyła Alstom jako podwykonawcy, a Alstom zobowiązał się wobec SPV-RAFAKO do wykonania 100% zakresu prac i usług wchodzących w zakres prac Spółki w ramach Projektu Opole, pomniejszonego o zakres zrealizowany już przez Spółkę,
- Alstom zobowiązał się wobec SPV-RAFAKO wykonać Zakres Podwykonawstwa Alstom (i) na zasadach regulujących wykonanie obowiązków Spółki w umowie konsorcjum i Umowie Głównej oraz (ii) na takich samych zasadach ponosić odpowiedzialność wobec SPV-RAFAKO za niewykonanie lub nienależyte wykonanie Zakresu Podwykonawstwa Alstom, w tym ponosić uzasadnione koszty poniesione przez SPV-RAFAKO wskutek niewykonania lub nienależytego wykonania Zakresu Podwykonawstwa Alstom,
- w związku z powierzeniem Zakresu Podwykonawstwa Alstom, Alstom zobowiązał się dostarczyć Zamawiającemu, jako beneficjentowi gwarancji, Gwarancję Należytego Wykonania na poziomie 8% wynagrodzenia za Zakres Podwykonawstwa Alstom oraz Gwarancję Zwrotu Zaliczki, której kwota będzie odpowiadała kwocie zaliczki otrzymywanej przez Alstom za Zakres Podwykonawstwa Alstom, przy czym treść obu gwarancji będzie odpowiadać treści Gwarancji Należytego Wykonania oraz Gwarancji Zwrotu Zaliczki przewidzianej Umową Główną,
- w zamian za Zakres Podwykonawstwa Alstom SPV-RAFAKO zobowiązało się do zapłaty na rzecz Alstom wynagrodzenia w kwocie 3.965.520.000,00 złotych brutto,
- Alstom zobowiązał się do zapłaty na rzecz Spółki kwoty 67.650.000,00 złotych tytułem wynagrodzenia za prace zrealizowane dotychczas przez Spółkę w ramach Projektu Opole.

Umowa Podwykonawcza została zawarta pod warunkiem wyrażenia zgody przez Zamawiającego na jej zawarcie w umowie wielostronnej pomiędzy Alstom, Spółką, PGE oraz pozostałymi członkami Konsorcjum realizującego Umowę Główną oraz pod warunkiem podpisania porozumienia pomiędzy Alstom a Konsorcjum.

Podpisanie Umowy Podwykonawczej było jednym z warunków wejścia w życie ugody pomiędzy Spółką a Grupą Alstom.

Na mocy Porozumienia Dodatkowego z dnia 26 października 2013 roku zawartego pomiędzy Spółką a Alstom, Alstom:

- w ramach realizacji Projektu Opole zadeklarował gotowość zlecenia podmiotom Grupy Kapitałowej RAFAKO realizacji określonych prac i dostaw, przy czym oczekiwany poziom łącznych zamówień w ramach powyższych zleceń wynosi 650.000.000,00 złotych.
- zobowiązał się zwolnić Spółkę z odpowiedzialności za roszczenia Polimex lub Mostostal wobec Spółki na podstawie umowy konsorcjum mogące powstać w związku z realizacją Projektu Opole, pod warunkiem, że Alstom będą przysługiwać prawa regresu wobec Polimex i Mostostal wynikające z umowy konsorcjum.

Dnia 26 października 2013 roku Spółka RAFAKO S.A. zawarła z PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A. (dawniej PGE Elektrownia Opole S.A., spółkami Polimex-Mostostal S.A. oraz Mostostal Warszawa S.A. działającymi łącznie ze Spółką jako konsorcjum oraz spółką zależną RAFAKO – E001RK sp. z o.o. z siedzibą w Raciborzu („SPV-RAFAKO”), spółką zależną Polimex – Polimex-Cekop Development sp. z o.o. w likwidacji (w trakcie rejestracji zmiany firmy na: Polimex Projekt Opole sp. z o.o.) z siedzibą w Warszawie („SPV-Polimex”), spółką zależną Mostostal – Mostostal Power Development Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie („SPV-Mostostal”) i spółką Alstom Power sp. z o.o. porozumienie określające warunki współpracy pomiędzy sygnatariuszami w ramach realizacji umowy na budowę bloków nr 5 i 6 w Elektrowni Opole z dnia 15 lutego 2012 roku. Na mocy Porozumienia Zamawiający zaakceptował treść projektów umów podwykonawczych pomiędzy Rafako i SPV-RAFAKO, Polimex i SPV-Polimex oraz Mostostal i SPV-Mostostal oraz wyraził zgodę na ich zawarcie, przy czym strony Porozumienia uzgodniły, że każda SPV wykona swe zobowiązania wynikające z właściwej umowy podwykonawczej na rzecz Zamawiającego. Ponadto, na mocy Porozumienia Zamawiający zaakceptował treść projektów umów podwykonawczych pomiędzy SPV-RAFAKO i Alstom, SPV-Polimex i Alstom oraz SPV-Mostostal i Alstom oraz wyraził zgodę na ich zawarcie, przy czym strony ustaliły, że Alstom wykona swe zobowiązania wynikające z ww. Umów Podwykonawczych z Alstom na rzecz Zamawiającego.

Na mocy Porozumienia:

- strony ustaliły, że z tytułu prac wykonywanych przez Alstom na podstawie Umów Podwykonawczych z Alstom, w celu spełnienia obowiązku Zamawiającego zapłaty wynagrodzenia na rzecz Konsorcjum z tytułu Umowy Głównej, obowiązku danego członka Konsorcjum zapłaty wynagrodzenia na rzecz właściwej SPV z tytułu właściwej Umowy Podwykonawczej SPV oraz spełnienia obowiązku właściwej SPV zapłaty wynagrodzenia na rzecz Alstom na podstawie właściwej Umowy Podwykonawczej z Alstom, Zamawiający zobowiązał się, że zapłaci wynagrodzenie z Umowy Głównej bezpośrednio na rzecz Alstom na podstawie przekazów w rozumieniu art. 921¹ kodeksu cywilnego;
- strony ustaliły sposób dostarczenia przez Konsorcjum Gwarancji Zwrotu Zaliczki w rozumieniu Umowy Głównej, jak również sposób wypłaty przez Zamawiającego drugiej raty zaliczki;
- strony ustaliły, że w związku z tym, iż Alstom będzie wykonywał obowiązki z Umów Podwykonawczych z Alstom na rzecz Zamawiającego, gwarancje bankowe lub ubezpieczeniowe, które zgodnie z postanowieniami Umów Podwykonawczych z Alstom Alstom jest zobowiązany przedłożyć na rzecz odpowiednio SPV-RAFAKO, SPV-Polimex i SPV-Mostostal w celu zabezpieczenia wykonania zobowiązań Alstom wynikających z Umów Podwykonawczych z Alstom, Alstom przedłoży Zamawiającemu, przy czym beneficjentem ich, wskazanym w ich treści, będzie Zamawiający;
- strony ustaliły warunki zwrotu przez Zamawiającego kwoty 277.399.440,00 złotych wniesionej przez Konsorcjum w pieniądzu tytułem Gwarancji Należytego Wykonania w rozumieniu Umowy Głównej;
- członkowie Konsorcjum oraz Alstom zdefiniowali przypadki naruszenia warunków realizacji Projektu Opole w odniesieniu do członków Konsorcjum, w których to przypadkach pozostali członkowie Konsorcjum będą uprawnieni przejścia całego zakresu prac strony naruszającej.

Podpisanie porozumienia pomiędzy Zamawiającym, Konsorcjum, SPV-RAFAKO, SPV-Polimex, SPV-Mostostal oraz Alstom było jednym z warunków wejścia w życie ugody pomiędzy Spółką a Grupą Alstom.

Dnia 26 października 2013 roku Spółka RAFAKO S.A. zawarła ze spółkami Polimex-Mostostal S.A. oraz Mostostal Warszawa S.A. działającymi łącznie z jednostką dominującą jako konsorcjum oraz Alstom porozumienie określające warunki współpracy pomiędzy Alstom i Konsorcjum w ramach realizacji umowy na budowę bloków nr 5 i 6 w Elektrowni Opole z dnia 15 lutego 2012 roku. Na mocy porozumienia strony zaakceptowały objęcie przez Alstom funkcji generalnego projektanta oraz koordynatora prac projektowych na Projekcie Opole, przy czym zmiany wprowadzane przez Alstom jako generalnego projektanta nie mogą skutkować zmianą decyzji środowiskowej wydanej dla Projektu Opole oraz zmianą terminów realizacji Projektu Opole wynikających z Umowy Głównej. Alstom zobowiązał się wobec Polimex oraz Mostostal zaspokoić roszczenia odpowiednio Polimex oraz Mostostal wobec Spółki, mogące przysługiwać na podstawie umowy konsorcjum (i) z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania obowiązków Spółki przewidzianych w umowie konsorcjum jako obowiązki lidera Konsorcjum oraz (ii) z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania zakresu prac, który Spółka zobowiązała się wykonać w ramach Projektu Opole.

W dniu 18 października 2013 roku spółka RAFAKO S.A. skutecznie podpisała z firmą Synthos Dwory 7 spółka z ograniczoną odpowiedzialnością S.K.A. (Zamawiający) umowę, której przedmiotem jest budowa kotła fluidalnego u Zamawiającego. Wartość umowy wynosi 151.650.000,00 złotych. netto (186.529.500,00 złotych brutto). Termin realizacji przedmiotu umowy upływa w styczniu 2016 roku.

W czwartym kwartale 2013 roku Zarząd Spółki RAFAKO S.A. podjął decyzję, że nie będzie realizować Kontraktu na "Budowę nowych mocy w technologiach węglowych w Tauron Wytwarzanie S.A. - Budowa bloku energetycznego o mocy 800 - 910 MW na parametry nadkrytyczne w Elektrowni Jaworzno III - Elektrownia II - w zakresie: kocioł parowy, turbozespół, budynek główny, część elektryczna i AKPiA bloku" we współpracy z NCPE oraz CPECC. Rezygnacja ze współpracy z NCPE oraz CPECC w ramach projektu Jaworzno została spowodowana rozbieżnymi stanowiskami stron na realizację Kontraktu oraz niemożnością uzgodnienia ostatecznej treści umowy podwykonawczej pomiędzy Spółką, a CPECC.

Niniejsze skrócone śródroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej RAFAKO zostało zatwierdzone do publikacji w dniu 14 listopada 2013 roku uchwałą Zarządu RAFAKO S.A. z dnia 14 listopada 2013 roku.

Podpisy:

14 listopada 2013 roku	Paweł Mortas	Prezes Zarządu	.....
14 listopada 2013 roku	Krzysztof Burek	Wiceprezes Zarządu	.....
14 listopada 2013 roku	Jarosław Dusilo	Wiceprezes Zarządu	.....
14 listopada 2013 roku	Edward Kasprzak	Członek Zarządu	.....
14 listopada 2013 roku	Maciej Modrowski	Członek Zarządu	.....
14 listopada 2013 roku	Jolanta Markowicz	Główny Księgowy	.....